

Daily Telegraph:

Polska zakasała rękawy i zabrała się do pracy Węgiel polski podstawa rewolucji przemysłowej

„WĘGIEL POLSKI NAPŁYWA DZISIAJ DO ZGŁODNIAŁYCH FABRYK EUROPEJSKICH W ILOŚCI 20 MILIONÓW TON ROCZNIE. W 1949 r. POLSKA BĘDZIE EKSPORTOWAĆ ROCZNIE 35 MILIONÓW TON. WĘGIEL POLSKI JEST PODSTAWĄ REWOLUCJI PRZEMYSŁOWEJ W WSCHODNIEJ EUROPIE. STAŁO SIĘ TO MOŻLIWE DZIĘKI TEMU, ŻE POLSKA POSIADA PO RAZ PIERWSZY W HISTORII RZĄDY DEMOKRATYCZNE. TO WŁAŚNIE WPŁYWA NA FAKT, ŻE POLSKA OBECNIE PRZODUJE WŚRÓD TYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH, KTÓRE POTRAFIŁY SIĘ UWOLNIĆ OD NIEZDROWEJ ZALEŻNOŚCI OD STANÓW ZJEDNOCZONYCH. PODCZAS GDY WIELKA BRYTANIA UGINA SIĘ POD UCISKIEM OSTREGO KRYZYSU EKONOMICZNEGO, A INNE KRAJE EUROPY ZACHODNIEJ ZNAJDUJĄ SIĘ POD CIĘŻARZEM PROBLEMÓW POLITYCZNO-GOSPODARCZYCH.”

LONDYN (API)

Takimi słowami rozpoczyna się korespondencja specjalnego wysłannika do Polski, p. Kartuma, opublikowana we wczorajszym numerze „Daily Telegraph”.

„Polska zakasała rękawy i zabrała się do roboty — pisze w dalszym ciągu korespondent. — Ma ona do zrobienia o wiele więcej, aniżeli kraje zachodnie i przy użyciu o wiele mniejszych środków. Polsce odmówiono kredytu dolarowego, brak jej maszyn i narzędzi do odbudowy. Trzy tygodnie temu Polska wyprodukowała swoje pierwsze 12 traktorów. Naród polski zrobił tak wielki postęp, że w porównaniu z nim zachodnia Europa zaczyna wyglądać jak outsider.

Polska zmienia gospodarczą i polityczną mapę Europy.

Polska pragnie w ciągu trzech lat podnieść standard życia mas pracujących ponad przedwojenny. Dokonywane są obecnie największego w historii dzieła odbudowy.

Przechodząc do zagadnienia Ziemi Odzyskanych, korespondent pisze:

„Przyszłość przemysłowa Polski, jak również niezależność polityczna i ekonomiczna Polski i jej sąsiadów opiera się w dużej mierze na Ziemiach Zachodnich. Zamieszkuje je obecnie 5 mi-

Wizyta amerykańskich profesorów u ministra Kultury i Sztuki

WARSZAWA (P. R.)

Minister kultury i sztuki Dybowski przyjął grupę profesorów amerykańskich. W czasie konferencji minister udzielił gościom wyjaśnień dotyczących całokształtu zagadnień kulturalnych w Polsce. Uczelniami amerykańskimi interesowali się stratami poniesionymi przez Polskę w zakresie mienia kulturalnego i jego rewindykacji.

Wybuch miny w Austrii

omal nie zrzucił pociągu do przepaści

W Austrii brytyjski pociąg z urlopowanymi żołnierzami najechał na minę i wykołosił się. Kilkunastu żołnierzy jest rannych.

Pociąg jechał z 200 żołnierzami brytyjskimi, powracającymi z urlopu z W. Brytanii do miejsc swego przeznaczenia, w brytyjskiej strefie okupacyjnej Austrii. Pociąg najechał na minę w pobliżu jednej z alpejskich miejscowości w miejscu, w którym teren przebiega nad przepaścią. Brytyjska policja wojskowa i policja austriacka prowadzą dochodzenia.

Zeznania Ostafina i Strzałkowskiego

w drugim dniu procesu działaczy WiN przed Sądem Wojskowym w Krakowie

KRAKÓW (PAP)

Na wstępie drugiego dnia przewodu sądowego po oskarżonym Karczmarczyku przed sądem staje osk. Ostafin. „Do winy się przyznaje — mówi Ostafin — do czynów zarzucanych mi przyznaję się częściowo”.

Osk. Ostafin przedstawia Sądowi przebieg swej działalności politycznej: legionista, komendant P. O. W. pow. trembowelskiego, poseł na sejm sanacyjny, który uzyskał mandat dopiero po wprowadzeniu sanacyjnej ordynacji wyborczej — oto główne etapy jego działalności przed wojną. Od marca 1944 r. członek organizacji „Nie” — jak twierdzi faktycznie do marca 1945 r. a formalnie do końca istnienia tej organizacji. Później działacz WiN-u. Oskarżony Ostafin charakteryzuje obszernie wytyczne swej działalności podziemnej.

„Przeciwstawiając się obozowi PKWN orientowaliśmy się na państwa zachodnie. Staraliśmy się, ażeby Rząd Jedności Narodowej uległ o tyle przemianom wewnętrznym, żeby czynnik demokratyczny był w nim w mniejszości. W Mikołajczyku, jako prezesie PSL i równocześnie

lionów Polaków. Podczas całej podróży nie widziałem ani jednego pola, które by nie było uprawione. Gdy Bevin wygłosił w swoim czasie przemówienie, wzbudzające wątpliwości co do przy-

Przy drzwiach zamkniętych rozstrzyga się przyszłość Zagłębia Ruhry

Porozumienie już osiągnięto?

NOWY JORK (PAP)

We wtorek rozpoczęła się w Waszyngtonie anglo-amerykańska konferencja w sprawie zwiększenia produkcji węgla w Zagłębiu Ruhry. Zarówno departament stanu jak i delegacja brytyjska są bardzo powściągliwe w wypowiedziach na temat prac i perspektyw konferencji.

Zadaniem kół poinformowanych, powodem takiej dyskrekcji ma być fakt osiągnięcia porozumienia między Marshalllem a Bevinem w sprawie odłożenia nacjonalizacji kopalni i przemysłu Zagłębia Ruhry na okres 3 do 5 lat, a nawet, jak twierdzą niektórzy, na czas nieokreślony.

Konferencja waszyngtońska toczy się za zamkniętymi drzwiami. Wiadomo jednak, że na pierwszym posiedzeniu ustalono procedurę, przewidującą następującą kolejność problemów: podniesienie poziomu życia górników niemieckich,

mechanizacja i racjonalizacja pracy w kopalniach, ogólne kierownictwo nad produkcją, transport.

LONDYN (obsł. wł.)
W Paryżu oświadczone we wtorek, że Francja nie sprzeciwia się w zasadzie podniesieniu produkcji przemysłowej Niemiec. Francja jednak musi dbać o to, aby nie doszło do takiego naruszenia równowagi pomię-

Attlee wzywa kolegów ministerialnych aby nie wyjeżdżali z Anglii

Kryzys może wybuchnąć lada chwila

LONDYN (PAP)

W kołach politycznych krąży uporczywe pogłoski o bliskim kryzysie rządu Labour Party. Liczne fakty dowodzą, że

wicepremierze rządu, widzieliśmy człowieka, mającego duże stosunki w świecie anglosaskim. Orientowaliśmy się na jego postawę i na jego politykę. Ulegając nadal propagandzie emigracyjnej, byliśmy przekonani, że Mikołajczyk ma stałe kontakty ze światem anglosaskim i że swą linię działania w Polsce z nim uzgadnia. W ten sposób polityka WiN-u, jako organizacji nielegalnej i PSL — stronnictwa legalnego, mającego przedstawicieli w rządzie, była równoległa. Było szereg momentów, które mogły doprowadzić do zupełnego zlikwidowania podziemia, były wezwania do współpracy i do pozytywnej pracy dla państwa. Emigracyjna propaganda stawiała temu zapory i ludzie ulegali tej propagandzie”.

Następują pytania prokuratora:
P.: Kiedy oskarżony pierwszy raz zetknął się z Niepokólczyckim?

O.: W sierpniu 1945 r. w moim mieszkaniu. Niepokólczycki przyszedł do mnie i przedstawił się jako Zejman, dowódca południowego obszaru Sił Zbrojnych.

(Dalszy ciąg na stronie 2)

Europa wschodniej

dzielenia Polsce na stałe nowych ziem, a pozostali na tych terenach Niemcy mówili każdemu, że Anglia wkrótce zwróci Śląsk Rzeszy Niemieckiej, Polacy odpowiedzieli na to pracą w niedziele bez dodatkowej zapłaty. Ale Polacy wiedzą, co rozumieją również w skrytości Niemcy, że nie wystarczy przemówienie Bevina, aby zmienić nowe granice Polski. Nowa gospodarka polska, oparta na niezależności przemysłowej, związana jest w dużym stopniu z zasobami Ziemi Zachodnich. Polacy nie wierzą — zaznacza korespondent — aby Bevin mógł poważnie myśleć o rewizji granic, gdyż dzięki tym nowym granicom, własnie, Anglia otrzyma obecnie węgiel i inne towary z Polski.”

dzy ciężkim przemysłem Francji a niemieckim, jaki zaznaczył się przed wojną. Jeśli nastąpić ma zwiększenie produkcji stali w Niemczech, to Francja domaga się większej ilości koksu, aby mogła rozwijać swój własny przemysł stalowy.

USA zamierzają popierać rząd grecki poza Radą Bezpieczeństwa ONZ

Niezadowolenie w Grecji wzrasta

NOWY JORK (PAP)

Na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa w dniu 12 bm. poświęconym sytuacji w Grecji, wygłosił przemówienie przedstawiciel USA, Johnson.

Mówca zaatakował Jugosławię, Albanie i Bułgarię, powtarzając stare zarzuty o pomocy, jakiej państwa te rzekomo udzielają powstańcom greckim. Zaatakował on również stanowisko delegata radzieckiego, który, jak wiadomo, założył weto przeciwko rezolucji amerykańskiej. Zdaniem Johnsona rządowi greckiemu zagraża poważne niebezpieczeństwo ze strony powstańców, wobec czego Stany Zjednoczone zamierzają poza Radą Bezpieczeństwa, ale w ramach zaleceń Zgroma-

Indonezja dopuszczona do obrad ONZ

LAKE SUCCESS (API)

Na wtorkowym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa w sprawie konfliktu zbrojnego holendersko-indonezyjskiego postanowiono 8 głosami przeciwko 3, że Indonezja będzie brała udział w obradach Rady, poświęconych temu zagadnieniu. Przeciwko temu wnioskowi głosowały: Anglia, Belgia i Francja, twierdząc, iż Indonezja nie jest państwem suwerennym.

Po Grecji i Turcji - Włochy

Do Rzymu przybędzie amerykańska delegacja handlowa

RZYM (obsł. wł.)

Korespondent radia brytyjskiego w Rzymie donosi, że we wrześniu przybędzie do Rzymu delegacja amerykańska w sprawie zawarcia traktatu handlowego z Włochami. Wiadomość tę potwierdzono w Waszyngtonie. Według doniesień kół zbliżonych do amerykańskiego ministerstwa spraw zagranicznych, rokowania potrwają prawdopodobnie kilka miesięcy.

Moskiewska „Prawda” pisze, że na zasadzie takiego układu Włochy znajdą się pod nieograniczoną kontrolą monopolistów amerykańskich. „Prawda” donosi ponadto, że Włochy mają przeznaczyć St. Zjednoczonym bazę morską w jednym z śródziemnomorskich portów i że warunki układu zostały zatwierdzone.

Urzędowa agencja sowiecka podała, że jedno z amerykańskich towarzystw naftowych stara się o wyłączenie prawa eksploatacji ropy we Włoszech.

dzenia oraz zasad Karty ONZ, podjąć energiczną akcję mającą na celu obronę Grecji.

Johnson zgłosił jednocześnie w imieniu Stanów Zjednoczonych nową rezolucję wzywającą Radę Bezpieczeństwa do stwierdzenia, iż Albania, Bułgaria i Jugosławia popierają powstańców greckich. Debata odroczonego do 13 bm., by umożliwić delegatom szczegółowe przestudiowanie oświadczenia przedstawiciela USA.

Zdaniem komentatorów politycznych, Johnson zapowiadając akcję pomocy dla rządu greckiego, miał na myśli art. 51 Karty ONZ. Artykuł ten przewiduje indywidualną lub zbiorową samoobronę członków ONZ w wypadku zbrojnego ataku, aż do chwili, gdy Rada Bezpieczeństwa nie podejmie nieodwrotnych kroków dla utrzymania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

MOSKWA (PAP)

Agencja Tass donosi z Aten, że w dużej części społeczeństwa greckiego coraz żywsze niezadowolenie budzi fakt, że polityka amerykańska jest wykorzystywana wyłącznie na potrzeby wojskowe, uzbrojenie armii rządowej, budowę lotnisk i dróg strategicznych w północnej części Grecji, a wiece dla celów, nie mających żadnego znaczenia gospodarczego. Rząd grecki opracowuje obecnie przy współudziale doradców amerykańskich plan interwencji wojskowej w Grecji, projektując utworzenie oddziałów ochotniczych, złożonych z byłych hitlerowców i quilingowców, przebywających w amerykańskiej strefie okupacyjnej lub we Włoszech. Oddziały te miałyby walczyć przeciwko powstańcom.

Wyroki śmierci na oprawców z Gusen

HAMBURG (API)

Amerykański sąd wojskowy w Dachau wydał wczoraj wyrok na oprawców hitlerowskich z obozu koncentracyjnego w Gusen. Dwaj sanitariusze SS skazani zostali na śmierć przez powieszenie za zbrodnie przeciwko ludzkości. Mordowali oni jeńców przy pomocy zastrzyków z nafty. Dwaj inni oskarżeni za szczytowanie psami jeńców tych rozszarpały, skazani zostali na 30 lat więzienia, pozostali za bicie aż do śmierci jeńców polskich i znęcanie się nad więźniami otrzymali wyroki od 20 do 30 lat więzienia.

Francja redukuje

500 tys. urzędników państwowych

PARYŻ (API)

Francuskie Zgromadzenie Narodowe uchwało wczoraj ustawę, redukującą liczebność urzędników administracji państwowej o 300 000 osób. Obecnie ilość urzędników administracyjnych wynosi około 2 milionów osób. Ustawa o redukcji uchwalona została 409 głosami przeciwko 184. Przeciwko ustawie głosowała lewica socjalistów i komunistów.

Churchill przez radio

LONDYN (obsł. wł.)

B. premier Churchill będzie przemawiał przez radio brytyjskie. Będzie to jedna z mów, jakie są wygłaszane w ramach audycji organizowanych przez radio dla przedstawicieli partii politycznych. Mowa Churchilla ma być odpowiedzią na ostatnią mowę premiera Attlee.

Urlop premiera Bułgarii w czeskim uzdrowisku

WARSZAWA (P. R.)

Jak doniósł dziennik „Swobodne Słowo” w najbliższym czasie przybędzie do Czechosłowacji premier Bułgarii Dymitrow celem odbycia kuracji w jednym z uzdrowisk czeskich. Nie jest wykluczonym, że w czasie swego pobytu w Czechosłowacji premier przeprowadzi wstępne rozmowy z czynnikami rządowymi na temat umowy o sojuszu czechosłowacko-bułgarskim.

Wszędzie ci sami...

Wszyscy Polacy przebywający podczas wojny na terenie Niemiec jako przymusowi robotnicy doskonale znają wrogię nastawienie niemieckich farmerów. Wypadki bicia były na porządku dziennym, a gdy pokrzywdzony udał się do Urzędu Pracy, to i tam zamiast sprawiedliwości spotkał się z nową porcją wzywków i bicia. Udać się zaś ze skargą do policji znaczyło przesądzić o swoim własnym losie. Zawsze w rezultacie były policzki i karny obóz pracy. Jednym słowem „bauer“ był panem życia i śmierci polskiego niewolnika. Nawet jeńcy wojenni, pozostający pod opieką Wehrmachtu, byli b. często bici i maltretowani przez niemieckich rolników.

Wiadomość, jaka nadeszła ostatnio z Kanady, świadczy najwymowniej o tym, że Niemcy zawsze i wszędzie są ci sami. Na jakiej bądź półkuli znajdzie się członek niedozległego „narodu panów“ wszędzie uważa, iż inne narodość musi mu służyć. Wycinek z polskiej gazety, wychodzącej w Kanadzie, nadesłany niżej podpisanemu przez krewnych — dowodzi, że nienawiść do Polaków zaciemnia Niemcom wszelkie poczucie ludzkości i humanitaryzmu. W nadesłanym wycinku czytamy dosłownie:

„J. Mensch, farmer niemieckiego pochodzenia z okręgu Langenburg, został skazany na dwa miesiące ciężkiego więzienia i na zapłatę 100 dolarów grzywny za złe traktowanie i pobicie żołnierza z II Korpusu. J. Mensch został oskarżony za uderzenie żelaznymi widłami A. Krasnodębskiego w dniu 16 stycznia, rzucenie go na ziemię i kopanie nogami, w wyniku czego Krasnodębski doznał poważnych obrażeń cieleśnych.“

Czytając to, przypominają nam się sceny z obozów koncentracyjnych, gdzie siepacze hitlerowscy w taki sam sposób znęcali się nad nieszczęśliwymi więźniami. Zbójcecki charakter Niemców przejawia się w tym opisie w całej swej nagości: Znęcanie się nad słabszymi i bezbronnymi — oto zewnętrzna cecha duszy indywidualnego Niemca a także narodu niemieckiego jako całości. Ten kanadyjski Niemiec podczas bicia polskiego żołnierza według protokołu sądowego wykrzykiwał: „Kiedy Hitler wystrzelał 12 milionów nie widzę dlaczego nie zastrzelił i ciebie.“ Przesłuchany w charakterze świadka-biegłego lekarz dr Mac Manus z Langenburg zeznał, że po zbadaniu Krasnodębskiego „znalazł na jego ciele liczne rany, znaki pobicia i okaleczenia na piersiach, plecach i żebrach“.

A przecież Krasnodębski walczył po stronie Aliantów przez kilka lat w armii gen. Andersa, do Kanady zaś przybył w dniu 27 listopada 1946 r. wraz z grupą 1800 żołnierzy II Korpusu i został wysłany do niemieckiego farmera na roboty. Praca była niezwykle ciężka. Obiady i śniadania jadł sam. Posiłek ranny składał się z kawałka suchego chleba i filiżanki kawy.

Jak widzimy, hitlerowski nakaz odnoszenia się do polskich jeńców wojennych (Lasst Polen nicht mit an euren Tisch essen) jest w pełni stosowany w Kanadzie, aczkolwiek w danym wypadku żołnierz polski nie był jeńcem.

Niemcy byli, są i będą zawsze i wszędzie ci sami. Hitlerowskie idee „Herrenvolku“ zapuściły głębokie korzenie i potrzeba będzie niezwykle ostrych i głębokich cięć chirurgicznych, aby z duszy niemieckiej usunąć ten jad. Przy dzisiejszych metodach, stosowanych przez Anglosasów nie da się tak łatwo tego dokonać.

Ale sprawa wyżej opisana ma jeszcze inne aspekty. Po pierwsze, dlaczego polskich żołnierzy oddaje się w Kanadzie do niemieckich farmerów, mimo znanego wrogięgo stosunku Niemców do Polaków? Toteż nieznane z tytułu pismo polsko-kanadyjskie kończy notatkę takim stwierdzeniem: „Czas najwyższy, aby polscy weterani mieli wolność pod względem wybierania sobie miejsca pracy, a szczególnie, aby nie byli oddawani w ręce niemieckich farmerów.“ Żądanie słuszne, ale nam chyba wolno się zapytać po co w ogóle wysyła się polskich żołnierzy na obczyznę, kiedy mogliby się znaleźć we własnym kraju?

I to jest drugi aspekt tej sprawy. Zbrodnie popełniają przywódcy naszej politycznej emigracji, zbrodnią na żywym ciele narodu, zbrodnię wolać o pomstę, każąc naszej młodzieży tułać się po świecie. Skazując ją na poniewierkę i szykany różnych „Menschów“ nie tylko niemieckiej narodości. Nie ma w naszym kodeksie dość wysokiej kary na tych moralnych zbrodniarzy, którzy nawołując polskich żołnierzy spod Narwiku, Tobruku i Monte Cassino do po-

Odkrycie nowej mogiły zbiorowej w Lubelskiem

LUBLIN (API).

Na Lubelszczyźnie wykryto nowe groby masowe ofiar terroru niemieckiego. W lesie Dąbrowa położonym o 1 km od stacji Trawniki wykryto 5 mogił zbiorowych, które kryją zwłoki 5.000 Polaków, Żydów i Rosjan, zamordowanych przez Niemców.

„Krol cyganów” — Kwiek oskarżony o współpracę z gestapo

WARSZAWA (PAP).

W dniu 11 sierpnia stanął przed Sądem Okręgowym w Warszawie „krol cyganów“ polskich i przewodniczący Światowej Rady Cyganów, 70-letni Rudolf Kwiek. Akt oskarżenia zarzuca Rudolfowi Kwiekowi, że w lipcu 1944 r. brał udział wespół z gestapo w aresztowaniu i katowaniu kilku cyganów. Miał on też rzekomo domagać się od żony jednego z aresztowanych okupu za wypuszczenie jej męża.

Oskarżony kategorycznie zaprzecza swej

Naoczny świadkiem egzekucji dopełnianych w lesie był gajowy lasów dąbrowieckich Bolesław Kowalczyk, który opowiada, że ofiary przywożono samochodami, wiązano drutem kolczastym ręce i rozstrzeliwano partiami. Groby pochodzą z drugiej połowy 1941 roku. Po założeniu w Trawnikach masowego obozu zniszczenia, Niemcy zatuzowali ślady swych zbrodni i na miejscu mogił zbiorowych zasadzili młody las.

winie i w dłuższych wywodach przedstawia Sądowi intrygę, jakiej rzekomo miał paść ofiarą. Chodzi tu o spór między współwładniczącymi ze sobą rodzinami cygańskimi, który bierze swój początek aż od roku 1937 i toczy się poprzez okupację. Świadek Karol Kwiek obciąża silnie oskarżonego, brzykując, iż on to właśnie przybył z gestapowcami, którzy go aresztowali. Neguje on istnienie jakichś waśni między sobą a oskarżonym.

Wobec spóźnionej pory Sąd odracza proces do dnia 14 sierpnia.

Prok. Johnson w Ustce jako gość wicemin. Chajna

SŁUPSK (PAP)

Od kilku dni w Ustce przebywa angielski prokurator generalny Międzynarodowego Trybunału Norimberskiego, poseł do Izby Gmin i przewodniczący Tow. Brytyjsko-Polskiego pan Johnson. Prok. Johnson jest gościem wiceministra sprawiedliwości Leona Chajna. Prok. Johnson odbył szereg wycieczek na wybrzeżu zachodnio-pomorskim.

W rozmowie z wiceministrem podkreślił on szybki rozwój życia kulturalnego i gospodarczego na odzyskanym przez Polskę wybrzeżu.

„Jestem pełen uznania — zaznaczył p. Johnson — dla tych, którzy w tak niesłychanie ciężkich warunkach podjęli ster rządów w Polsce i którzy dzisiaj mają za sobą poważne pozytywne wyniki nad odbudową tego kraju“.

Tajemnicze zniknięcie brylantów cesarskiej rodziny niemieckiej

HAMBURG (API).

Zgodnie z oświadczeniem księcia von Schoenichacha, pasierba zmarłego cesarza Wilhelma II, kaszka z brylantami Hohenzollernów została prze-

wieziona parę tygodni temu do Berlina i przekazana pod opiekę władz amerykańskich. Brylanty te mają wartość około 2 milionów funtów szterlingów. Schoenichach stwierdził również, że przed wręczeniem kaszki z brylantami władzom amerykańskim, część ich wartości około 5000 funtów zaginęła.

Zatopione parowce niemieckie będą wydobyte

BERLIN (API).

Jak donosi niemiecka agencja prasowa, władze sowieckie postanowiły podjąć pracę nad wydobyciem trzech zatopionych w Stralsundzie (Strzałowie) parowców niemieckich. Parowce te są podobno w stanie nadającym się do użytku i po przeprowadzeniu remontu będą wcielone do sowieckiej marynarki handlowej.

Polskie lalki ludowe zdobywają Abisynię

WROCLAW (API).

W Górze Śląskiej istnieje wytwórnia lalek ludowych. Ostatnio nadeszło z Addis Abeby (Abisynia) telegraficzne zamówienie na polskie lalki. Kierowniczką wytwórni jest Maria Landsberg, repatriantka z Wilna. Oprócz wytwórni lalek p. Landsberg ma zamiar uruchomić w Górze Śląskiej tkalnię wileńskich kilimów i haftów.

Zeznania Ostafina i Strzałkowskiego

(Dokończenie ze strony 1)

P.: Czy oskarżony wiedział, że ma do czynienia z przedstawicielem nielegalnej organizacji?

O.: Tak jest. Miałem od razu to przekonanie.

P.: Czy oskarżony był świadom tego, że wstępuje do pracy w nielegalnej organizacji polityczno-wojskowej?

O.: Tak jest.

Następnie prokurator zadaje oskarżonemu szereg pytań dotyczących jego kontaktów z Niepokólczyckim, po czym przechodzi do spraw związanych z działalnością oskarżonego w ramach organizacji „Nie“.

P.: Do czego dążyła organizacja „Nie“?

O.: „Nie“ dążyła do stworzenia kadrowej organizacji ludzi, którzy mieli być wprowadzeni na czołowe stanowiska w kraju.

P.: Przeciwno komu było skierowane to „Nie“? Komu organizacja mówiła „Nie“?

O.: Polsce Demokratycznej.

P.: Czy oskarżony wie, że organizacja „Nie“ orientowała się i liczyła na powstanie bloku antyrządowego i że w skład tego bloku, według koncepcji przywódcy tej organizacji Okulickiego, miały wejść Niemcy?

Wobec tego, że oskarżony nie chce jasno odpowiedzieć na zadane pytanie, tłumacząc tylko ogólnikowo, że „Nie“ było nastawione negatywnie do rzeczywistości polskiej, prokurator cytuje z akt sprawy wyjątek programowego referatu organizacji: „Ludziliśmy się, że Rosja le-

ży wyczerpana wojną. Niestety było to tylko złudzeniem. Rosja wyszła z wojny za mało osłabiona. Za dużą otrzymała od sprzymierzonych pomoc. Za wczesny był drugi front i odciążenie Rosji w walce z Niemcami“.

Dalsze pytania prokuratora dotyczą konkretnych referatów, napisanych przez oskarżonego.

P.: Czy sympatie do faszystów ukraińskiego, uwyppuklone w referacie, są wyrazem osobistego nastawienia oskarżonego, czy też całego WIN-u?

O.: Moje stanowisko wobec faszystów ukraińskich było wrogie.

W tym miejscu prokurator cytuje wyjątki z opracowanego przez osk. Ostafina referatu, mówiące o wspólnej granicy między Polską a Ukrainą, opartej o układ z Petlurą.

P.: Czym się tłumaczy sympatia do zabójców gen. Świerczewskiego i propaganda imperialistycznych tendencji sanacji? Czy tym, że WIN stanowi kontynuację ideologii sanacji?

O.: To był aspekt historyczny.

P.: Dlaczego osk. nie zerwał z konspiracją i nie skorzystał z amnestii 1945 r. skoro, jak sam uprzednio stwierdził — miał już dość tej pracy?

O.: W prasie podziemnej był rozkaz o nieujawnianiu się i temu rozkazowi podporządkowałem się.

Jako trzeci z kolei zeznaje osk. STRZAŁKOWSKI EDWARD. „Przyznaję się do winy częściowo — rozpoczyna oskarżony — i pragnę złożyć wyjaśnienia, które jestem winien nie tylko Sądowi, ale i społeczeństwu“.

Opisuje on szczegółowo swą działalność podziemną, którą rozpoczął w kontrwywiadzie ZWZ. Później był on kierownikiem Brygad Wywiadowczych. Działalność w BW — podkreśla oskarżony — należy ocenić z punktu widzenia koncepcji walki na dwa fronty właściwej rządowi londyńskiemu i szerzonej przez ten rząd w kraju. Drugi etap pracy Strzałkowskiego — to działalność w organizacji „Nie“, w której pozostał na wyraźny rozkaz. Od maja 1945 r. został przekazany Niepokólczyckiemu. Był to okres — opowiadał osk. — nadziei, związanych z wejściem Mikojajczyka do rządu. Rozładowanie podziemia szło opornie. Brak było jasnych decyzji z góry, od człowieka cieszącego się zaufaniem podziemia i to hamowało akcję.

Na tym przewodniczący zarządza przerwę do dnia następnego.

Wystawa częstochowska

pt. „Motyw religijny w sztuce“

WARSZAWA (PAP).

Na zaproszenie organizatorów Wystawy Społeczno-Gospodarczej w Częstochowie, Muzeum Narodowe w Warszawie zorganizowało wystawę pt. „Motyw Religijny w Sztuce Polskiej“. Materiał, który stał się podstawą tej wystawy, a którego dostarczyły zbiory Muzeum Narodowego w Warszawie, odnosi się przede wszystkim do końca XIX wieku.

W zakresie dekoracyjnego malarstwa kościelnego sprezentowane będą prace Matejki i Melhoffera. Na uwagę zasługują również związane z życiem i obrzędami religijnymi prace Chelmońskiego, Piechowskiego, Pruszkowskiego, Siemiradzkiego.

Również w okresie trwania wystawy Społeczno-Gospodarczej, gościć będzie w Częstochowie w gmachu Muzeum Regionalnego objazdowa wystawa Muzeum Narodowego w Warszawie — obrazów Jana Matejki pt. „Dzieje Cywilizacji w Polsce“.

Targi rzemiosła

w Kalwarii Zebrzydowskiej

KRAKÓW (API).

W niedzielę odbyło się w Kalwarii Zebrzydowskiej uroczyste otwarcie tradycyjnych „Targów Kalwaryjskich“, nad którymi protektorat objął minister przemysłu i handlu Hilary Minc. Targi te mają już swoją wieloletnią tradycję i urządzone są pod hasłem: „Ku pożytkowi rzemiosła miast i wsi“.

Z eksponatami wystąpiły: Państwowe gimnazjum stolarskie w Kalwarii, które wystawiło urządzenia biurowe, Państwowe przemysłowe gimnazjum w Sułkowie, pokazało precyzyjne narzędzia ślusarskie, gimnazjum krawieckie Sióstr Narazetanek z Wadowic zademonstrowało modele sukien i okryć damskich. Dalej wystąpiła spółdzielczość, spółdzielnia „Stolarz“, spółdzielnia szewska-cholewkarska w Kalwarii, spółdzielnia kowalska „Wspólnota“ z Sułkowie. Targi kalwaryjskie wznowione zostały po raz pierwszy po wojnie. Liczne eksponaty wystawione na targach świadczą o rozwoju naszego rzemiosła i jego perspektywach na przyszłość. Do Kalwarii Zebrzydowskiej od dnia 12 bm. do 16 bm. uruchomione zostaną specjalne pociągi popularne z Krakowa, aby szerokim masom umożliwić oglądnięcie targów.

Święto solidarności słowiańskiej

w Morawskiej Ostrawie

PRAGA (PAP).

W dniach 6 i 7 września br. odbędzie się w Ostrawie uroczystość solidarności słowiańskiej, w której wezmą udział delegaci: ZSRR, Polski, Jugosławii, Bułgarii i Czechosłowacji.

Program uroczystości przewiduje przemówienie ministra Nejedly, tańce słowiańskie, w których weźmie udział grupa, złożona z 1000 osób, bieg sztafetowy z Polski i Słowacji, defiladę, złożenie wieńców oraz wielką manifestację, na której m. in. przemawiać będzie sekretarz generalny komunistycznej partii Czechosłowacji Slansky.

Powazne rozruchy religijne w Pendżable

LAHORE (API).

W 5 wsiach w Pendżable doszło do poważnych rozruchów, w wyniku których poniosło śmierć 138 Muzułmanów i 2 Sikhów. Jak stwierdzają gazety, ludność muzułmańska 3 wsi została całkowicie zlikwidowana! Wojsko otworzyło ogień na przedmieściach Armitaru, gdzie doszło do rozruchów między Muzułmanami i Sikhami. Zabitych zostało 6 Sikhów, 30 odniosło rany.

W stolicy Pendżabu, Lahore, także miały miejsce zajścia, w czasie których zabitych zostało 2 osoby, 5 odniosło rany.

Gandhi grozi strajkiem głodowym, jeśli nie zakończą się rozruchy panujące w Indiach. Miał on się udać do Naokhali, we wschodnim Bengalu, jednakże oznajmił wczoraj, że odkłada swój wyjazd dopóki nie przywrócony zostanie spokój w Kalucie.

Cedula giełdy zbożowo-towarowej w Poznaniu

z dnia 13 sierpnia 1947 r.

Zboża: pszenica stara 3700—3900, pszenica nowa 3200—3500, żyto stare 2300—2500, żyto nowe 2100—2300, jęczmień nowy 2100—2300, owies 2000—2200. Przetwory młynarskie: mąka pszena 80 proc. bez op. 5300—5600, mąka żytnia 90 proc. bez op. 2700—2900, otręby żytnie 1750 do 1850, kasza jęczmienna 65 proc. 3200—3500. Strączkowe, oleiste, koniczyzny i inne nasiona: wyka ozima 4300—4700, wyka jara 3500—3700, peluska 3500—3700, łubin gorzki 2750—2900, łubin niegorzki 3200—3400, rzepak ozimy 8500 do 9500, siemię lniane 13 500—14 000, gorczyca 11 000 do 11 500, inkarnatka 14 000—16 000. Pastewne i inne: makuchy lniane w tafłach 3600—3700, makuchy rzepakowe w tafłach 2500—2600, sruć lniana 3400—3600, sruć rzepakowa 2300—2400, ziemniaki wczesne 700—800, słoma żytnia prasowana 450—500, siano zwykle prasowane 600 do 675.

Dlaczego

Żeromski nie otrzymał Nagrody Nobla? Dzięki czemu zdobył ją Reymont?

Odpowiedź znajdziesz w lipcowym-sierpniowym numerze do nabycia we wszystkich punktach sprzedaży pism.

Cena egz. zł. 120.—

„TWÓRCZOSC“

NA ZIEMI WIELKOPOLSKIEJ

Reflektorem po Pleszewie (II)

Żyją wspomnieniami dawnych lat

Mieszkańcy Pleszewa żyją wspomnieniami dawnych lat.

Wspomnienia te wiążą się przeważnie z niebardzo odległymi czasami, kiedy to Pleszew był jeszcze miastem stołecznym, stolicą powiatu pleszewskiego, zlikwidowanego i rozparcelowanego wraz z 7 innymi powiatami Wielkopolski, bodajże w 1932 r.

Wiadomo — zlikwidowanie szeregu urzędów powiatowych, odpływ całej falangi urzędników i pomijanie miasta przez tysiące interesantów z powiatu, musiało się odbić ujemnie na życiu gospodarczym. Odczuli to już przed wojną kupcy, odczuli rzemieślnicy, a nawet kamienicznicy, zmuszeni z nadmiaru wolnych mieszkań ubiegać się o lokatorów.

Po wojnie odżyły aspiracje! Pleszewianie chcą, by ich gród był znów stolicą powiatu. Jedni liczą na ożywienie życia gospodarczego, innym sprzykrzyły się te nieustanne wyjazdy do urzędów powiatowych w Jarocinie! Chcieliby mieć powiat, jak dawniej na miejscu. Mówiło się na ten temat dużo po wyzwoleniu, mówi się niemniej obecnie. Wszyscy są pewni, że powiat będzie, że czynnik decydujący przyrzekły i wszyscy „zbyt upraszają sobie sprawę! Miasto zdobyło się ostatnio — nie bez pewne-

go związku ze staraniem o przywrócenie powiatu — na takie imprezy, jak: zorganizowanie 3-dniowej wystawy zwierząt hodowlanych, wystawy — mimo pewnych niedociągnięć organizacyjnych — zasadniczo udanej, dalej współdziałało wybitnie przy zorganizowaniu uroczystości poświęcenia i wręczenia sztandaru ufundowanego przez miejscową i okoliczną ludność tutejszemu pułkowi piechoty — uroczystości pięknie zorganizowanej i całkowicie udanej.

Jeszcze a propos powiatu — jakkolwiek w podobnych życzeniach zainteresowanych, sprawa przywrócenia powiatu pleszewskiego jest już na „tapecie” miarodajnych władz, to wydaje mi się, że faktycznie nabierze ona aktualności dopiero z chwilą ostatecznego podziału administracyjnego państwa, które niewątpliwie nastąpi po formalnym uznaniu naszych granic zachodnich. Powiat pleszewski był jednym z mniejszych powiatów naszego województwa, niemniej istnieją dziś tendencje realne i uzasadnione względami gospodarczo-komunikacyjnymi, ewentualnego przyłączenia 3 gmin z pow. kaliskiego z osadą Chocz oraz osady Dobrzyca z gminą z pow. krotoszyńskiego do przyszłego pow. pleszewskiego.

B. Górecki

Adres Redakcji i Administracji: ul. Kościelna 9, tel. 753.

Repertuar kin: Słońce: „Niewidzialny detektyw”.

Dyżury lekarzy i aptek: Nocny 14 bm. dr Chmiel, ul. Wrocławska 1. Do 18 bm. Apteka pod Aniołem, Rynek 2.

— Podziękowanie. Ceratownia W. Płokarz i H. Urbaniak, Ostrów, ul. Wolności 8 złożyła dla najbiedniejszych dziewczynek w Miejskim Domu Dziecka do dyspozycji Wydziału Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego 10 sukienek i 1 wózek dziecięcy. Za dar ten składa burmistrz miasta w imieniu potrzebujących serdeczne podziękowanie.

— Wyprawki niemowlęce dla pracowników budowlanych. W najbliższych dniach wydawane będą wyprawki niemowlęce członkom rodzin pracowników budowlanych uprawnionym do otrzymywania kart dodatku „M”.

— Rabanka na kartki. Od dnia 18 nastąpi rozdział rabanki w miejsce tuszycu dla posiadaczy kart I i kat. po 1,3 kg na osobę, na karty z miesiacznikiem (odcinki 30.31.32.33). Rabankę wydawać będą (również w dni bezmiejskie) następujące sklepy rzemieślnicze: Chlebóska Stefan, Ostrów, Kaliska; Michalak Wojciech, Ostrów, Rynek; Olejnik Edward, Sieroszewice; Tomczak Antoni, Skalmierzycy; Bochyński Stefan, Odolanów. Ostateczny termin odbioru upływa z dniem 25. VIII. br.

— Co otrzymamy na kartki w sierpniu? W miesiącu sierpniu na zaopatrzenie kartkowe przewidziane są następujące artykuły:

Chleb pszenno-żytni: na kat. I — 6,5 kg, na kat. II — 6,5 kg, na kat. III — 5 kg, na kat. IR — 4 kg, na kat. HR — 4 kg, na dod. „C” — 4 kg. Mąka pszenna: na kat. I — 2 kg, na kat. II — 1,5 kg, na kat. III — 1 kg, na kat. IR — 1 kg. Mięso (rabankę) na kat. I RCA za 2 kg mięsa — 1,4 kg rabanki, śledzie: na kat. I — 2 kg, na kat. II — 1,5 kg, na kat. III — 0,75 kg, na kat. IR — 1 kg, na kat. IIR — 0,5 kg, na dod. „C” 0,5 kg.; tuszcz (rabanka) na kat. I RCA za 1 kg tuszycu 1,3 kg rabanki, kat. I za 1 kg tuszycu 1,3 kg ra-

banki. Olej kokosowy: na kat. II — 0,75 kg, na kat. IR — 0,5 kg, dod. „M” 0,25 kg; dod. „C” — 0,25 kg. Cukier: kat. I — 0,5 kg, kat. II — 0,4 kg, kat. IR — 0,25 kg, dod. „D” — 0,25 kg, dod. „M” — 0,25 kg. Wyroby cukiernicze: dod. „D” — 0,5 kg marmolady lub biszkoptów, albo 0,1 kg czekolady lub kakao, albo 0,3 kg cukierków. Mydło na kat. I — 0,2 kg. Mleko świeże kartki „D” dzieci do lat trzech i dod. „M” — 7 litrów. Czekolada (zamiast mleka) dzieci od lat 3—12 — 0,2 kg.

— Pielgrzymka do Częstochowy. W nadchodzącą niedzielę dnia 17 sierpnia o godz. 18.35 wyruszy z Ostrowa na Jasną Górę wielka parafialna pielgrzymka. Powrót pielgrzymki nastąpi we wtorek, 19 sierpnia, wieczorem. Zgłoszenia przyjmuje w dalszym ciągu Biuro Parafialne. Koszty podróży wynoszą 480,— zł. Bilety wydawać się będzie uczestnikom w sobotę, dnia 16 sierpnia od godz. 16—18 w Domu Katolickim. Zbiórka uczestników pielgrzymki w niedzielę, 17 bm. na nabożeństwo o godz. 17, poczem w procesji wymarsz na dworzec. (si)

— Wypadek motocyklowy. Między Przygodziami a Antonimem miał miejsce wypadek motocyklowy spowodowany przez jadącego w stanie nietrzeźwym Jędrzejaka z Ostrowa. Jędrzejak jadący nieprawidłowo i bez światła wpadł na jadącego w przeciwną stronę Walczaka, także z Ostrowa. Jędrzejaka, który odniósł poważne obrażenia odstawiono do szpitala, Walczak odniósł lekkie rany.

— Kradzieże. Ostatnio zanotowano szereg kradzieży. Przy ul. Klasztornej skradziono niej. Trzeciaki rower. Trzeciak zasnął, pozostawiając rower bez opieki. Rolnikowi Oleksmu skradziono z pozostawionej na rowerze marynarki zegarek. Złodzieja ujęto. Jest nim Pawlak M. z Wysocka Małego. Z mieszkańca przy ul. Kościuszki dzięki otwartym drzwiom skradziono w obecności właściciela Maliszewskiego srebrnego lisa.

Z życia spółdzielczego Szamotuł

Wśród szeregu spółdzielni pow. szamotulskiej na uwagę zasługuje Spółdzielnia Mleczarska w Szamotułach. W ostatnim walnym zebraniu wzięło udział blisko 50 członków spółdzielni i zaproszeni goście, m. in. z ramienia Związku Rewizyjnego Spółdz. R. P. inż. Zawada z Poznania, Bank Ludowy w Szamotułach reprezentował dyr. Jeżyński, Bank „Społem” p. Zieliński, Stronictwo Ludowe p. Ludek i in.

Zebraniu przewodniczył prezes Rady Nadzorczej p. Bilon. Prezes Zarządu p. Stachowiak, przedstawił w obszernym sprawozdaniu stan dostaw mleka i całokształt działalności Spółdzielni, a p. Bilon mówił o działalności Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej. Walne zebranie jednogłośnie zatwierdziło odczytany bilans wraz z

rachunkiem strat i zysków. Z nadwyżki bilansowej 95.753 zł uchwalono wyasygnować 10.000 zł na założenie biblioteki dla Uniwersytetu Ludowego w Dębnie, a resztę przełać do funduszu zasobowego. Zarządowi i Radzie Nadzorczej udzielono pokwitowania a do nowej Rady weszli pp. Babiak Władysław, Golaś Aleksander, Jajuga Jan, Konieczny Walenty i Biliński Feliks.

Z uznaniem przyjęli zebrani odznaczenie rolnika p. Stanisława Łączkowskiego i p. Czesława Andrzejewskiego, dzielnego kierownika tut. Spółdzielni Mleczarskiej i dobrego fachowca. Obydwom spółdzielcom wręczył p. Bilon dyplomy uznania Związku Rewizyjnego R. P. Okręg Poznański — jako wyraz wdajnej i ofiarnej 25-letniej pracy na niwie spółdzielczej. Prezes Bilon, podobnie jak i inż. Zawada, złożyli Jubilatowi życzenia długoletniej pracy.

Na zakończenie wypada zaznaczyć, że powiat szamotulski posiada 8 mleczarni i to poza Szamotułami: w Kaźmierzu, w Pniewach (zniszczona wskutek działań wojennych, obecnie już odbudowana), w Dusznikach, Otorowie, Obrzycku i Ostrorogu. Przed wojną mleczarnie te przetwarzaly dziennie przeszło 50 tysięcy litrów mleka, latem i ponad 40 tysięcy litrów zimą — co równa się produkcji około 15 tysięcy kg masła dziennie. Masło to, jako produkt wysokiej wartości (standaryzowany) eksportowano na rynki zagraniczne — przeważnie do Anglii, zyskując dobre ceny. Obecnie — przede wszystkim z powodu mniejszego pogłowia krów — ilość mleka dostarczonego mleczarniom w powiecie, spadła znacznie. d. w. b.

Adres Redakcji i Administracji: Dąbrówki 1. Tel. 19-22.

— Dyżury lekarzy i aptek: nocny 14 bm. (od godz. 14) dr Daniel, ul. Sienkiewicza 28. Apteka Centralna, ul. Chrobrego.

— Repertuar kin: Polonia — „Pieciu suchów” prod. amerykańskiej.

— Występy chóru, orkiestry i przedszkola św. Wawrzyńca oraz uroczniczenia, jak loteria fantowa, strzelanie do tarczy, rzucanie piłkami do kukiel i koło szczęścia złożą się na całość wielkiej zabawy lotowej, urządzanej w dniu 15 bm. na boisku „Wici” przy ul. Dr. Trepińskiego. Dochód na wyremontowanie zniszczonych przez okupanta organów kościoła św. Wawrzyńca.

— Wycieczka powstańców wlkp. do Leszna. Do dziś 14 bm. włącznie przyjmuje sekretariat Zw. Powstańców Wlkp. Koła w Gnieźnie (Sienkiewicza 28, pokój 19) zgłoszenia na wyjazd do Leszna, obchodzącego 400-lecie swego istnienia. Bratnie Koło w Lesznie urządza z okazji rocznicy wystawę zabytków historycznych, związanych z powstaniem wlkp.

— Odbiór odznaczeń. Zdemobilizowani żołnierze (I i II Armii), którym należą się odznaczenia pamiątkowe polskie i radzieckie za wojnę 1939/1945, a odznaczeń tych dotąd nie otrzymali, winni zgłosić się niezwłocznie po odbiór w R.K.U. Gniezno, pokój 16, w godz. 8—12, przynosząc ze sobą posiadane dokumenty. Ostateczny termin pobrania odznaczeń upływa z dniem 1 września br.

Byli uczestnicy kampanii wrześniowej 1939 r., ubiegający się o odznaczenia pamiątkowe (np. Medal za Warszawę, Medal Zwycięstwa i Wolności, Odznaka Grunwaldu), winni przedstawić w R. K. U.: a) podanie, b) zaświadczenie oryginalne z jednostki, uprawniające do otrzymania odznaczeń (np. Legitymacja Obrony Warszawy). Z braku oryginalnych zaświadczeń — dołączyć dokumenty zastępcze, stwierdzające miejsce walki np. w Obronie Warszawy, ulice, dzielnice, dowódców, jednostkę oraz dokładne daty. Dokument zastępczy musi być podpisany co najmniej przez 2 świadków i to przez oficerów, którzy obecnie są czynni w Wojsku Polskim.

CYRKN. 2

Poznań

na placu przy ul. Rajażczaka

Codziennie o godz. 19,45

W soboty 2 przedstawienia
o godzinie 16,15 i 19,45

W niedziele i święta 3 przedstawienia
o godz. 12,00, 16,15 i 19,45

32747

50) Projekt utworzenia „Cichych Przystani” wywołuje różne dyskusje. Część prasy amerykańskiej twierdzi, że to — utopia. W obronie inicjatywy zmarłego stał prof. Erwin Rowwood na łamach poważnego miesięcznika angielskiego.

A dalej pisze profesor Rowwood:

„Mogłaby naprzykład być wysunięta i poddana dyskusji taka oto hipoteza. Łatwość bezpłatnego zamieszkania z utrzymaniem w „Cichej Przystani” może wywołać u milionów ludzi skłonnych do wyzyskiwania każdej okazji, chętnych do pedzenia bezstrasznie życia i to za darmo, kosztem naiwnego fundatora. Podobna hipoteza może być naszym zdaniem obalona, jeżeli weźmiemy pod uwagę, że:

olbrzymia część ludzi ma wrodzone sobie poczucie własnej wartości, bodaj najprymitywniejsze, które bez wątpienia stanie się skutecznym hamulcem natury psychicznej, gdy wstępującemu wypadnie zadeklarować siebie jako tego rozbitka życiowego, tak czy inaczej przez los upośledzonego. Stanowi to ważki moment psychologiczny, doskonale przewidziany przez fundatora. Są jednak i inne hamujące momenty natury już raczej fizyczno-materiałnej, a mianowicie:

stosownie do projektu Mac Lowera „Ciche Przystanie” mają być otwierane w najbardziej odosobnionych od świata, prawdziwie cichych, miejscowościach, jak to się ma z większą częścią klasztorów. Nie będą więc „Ciche Przystanie” tak łatwo dostępne dla każdego, kto by chciał w nich znaleźć przyjemną wilegiaturę. A ponadto — chociaż w „Przystaniach” nie ma obowiązywać żadna reguła, na modłę zakonnej, to przecież każdy pensjonariusz musi się

MICHAŁ WODZYŃSKI Pomyłka Wielkiego Rekina

poddać warunkowi prowadzenia moralnego i pod każdym względem zgodnego z nakazami obyczajności życia. Jest to warunek na pozór łatwy do przyjęcia, ale śmiało można twierdzić, że powstrzyma on od wstąpienia do „Przystani” tych wszystkich, którzy uważają za swe prawo naturalne, możliwość prowadzenia życia tak jak im samym się podoba. Tacy buntują się przeciw każdemu, najprostszemu regulaminowi, czy obowiązującemu przepisowi, krepującemu ich wybujałą indywidualność.

Należy przeto przypuszczać, że o ile niewątpliwie będą wypadki nadużyć w skutek możliwości życia „na darmo”, to nie będzie ich aż tak wiele, żeby narazić szeroko zaopatrzoną fundację — na materialne bankructwo.

Nie zabrakło również i w pismach poświęconych satyrze, albo — humorystycznym, mniej lub więcej dowcipnych albo żośliwych „kawałków”, zaopatrzonej w wymowne czasem karykatury na „wielkiego rekina”, kulturowego całe plantacje „wykoślawionych niedotęgów” i w ogóle okazów wszelkiego rodzaju *moral insanity* (upośledzenie moralne).

Toteż jak piorunem z jasnego nieba padł rozgłoszony przez radio na cały świat taką komunikat:

„Przeznaczenie jakie dał w swym testamencie niedawno zmarły Jeremey Mac Lower dochodowi 120 milionów dolarów na utworzenie instytucji „Cichych Przystani” dla rozbitków życiowych, znalazło swój oddźwięk w kilku krajach. Na ich czele, jak zwykle, gdy chodzi o inicjatywy humanitarne, stoją Stany Zjednoczone. Czterej amerykańscy najwięksi potencjalni finansowi, którzy zastrzegli nieujawnianie ich nazwisk, zgłosili rządowi Stanów, jako wyczyste wkłady, łącznie kwotę dwóch miliardów dolarów na tych samych warunkach oprocentowania co cztery miliardy Mac Lowera, co stanowi 60 milionów dolarów rocznie, z przeznaczeniem tej sumy dla fundacji „Cichych Przystani” i oddając ją do dyspozycji Miss Iwi Mac Lower, jako wykonawczynie woli swego ojca.

Inne na ten sam cel wkłady są już zapowiedziane również w Stanach Zjednoczonych, w Anglii i republikach południowo-amerykańskich. Dalsze zgłoszenia na zwiększenie fundacji „Cichych Przystani” przyjmuje Światowy Związek Pomocy w New Jorku, Londynie i Warszawie.”

W ten sposób „Ciche Przystanie” miały swe wieczyste zabezpieczenie powiększone do sumy 180 milionów dolarów rocznie.

Pospieszne więc zakwalifikowanie przez pewne gazety pomysłu za fantastyczny, albo utopijny nie trafiło do przekonania ogółu społeczeństwa. Najwidoczniej brała przewagę nad zimną krytyką i rachubą ta największa jaka istnieje na tym świecie idea — MIŁOSIĘRZDZIE!

Krytycy zamikli — czekano niecierpliwie na realizację pomysłu.

JAKBY DLA SIEBIE STWORZENI

Wanda pisała do brata:

„Kochany mój Mietku, nie wybobrażasz sobie „mawet jak wielką radość sprawiles mi Twoim „listem. Przecież ja już trzy listy, odkąd tu jestem, napisałam do Ciebie, a dopiero wczoraj „przyszedł pierwszy list, w którym pieszysz, że by „liście na manewrach, a w polu trudno o pisanie „nie listów. Co do tego, to zdaje mi się, że trochę „bujasz”, bo przecież podczas wojny, a „więc w tym prawdziwym polu — piszą do swoich „i podobało często. Ale nie mam do Ciebie „żalu, bo ten Twój dzisiejszy list wynagrodził mi „długie wyczekiwanie. Rada jestem niewymownie, że czujesz się w wojsku dobrze i że masz „sympatycznych towarzyszy, a zdobyłeś sobie już „i przyjaciół. Znajac też łatwość, z jaką potrafisz „obcować z ludźmi, nie dziwię się, że cię lubią. „Muszę Ci się przyznać, Mietku, że mi za Tobą „już bardzo tęskno i tak bym chciała Cię zobaczyć i to w mundurze ułana! Ale kiedy to nastąpi, bo ja wiem?

„To jest co do Ciebie, Mietku. A teraz co do mnie.”

(Dokończenie nastąpi!)

Repatrianci wobec nowych warunków gospodarczych

Nie jest rzeczą prostą i łatwą — człowiekowi, zwłaszcza starszemu, przywykłemu, nie raz od dziesiątek lat do miejscowych sposobów życia i gospodarowania — rzuconemu w nowe środowisko, wszystko nowe od razu opinać.

Repatrianci polscy, zwłaszcza ci z wschodnich terenów, znalazłszy się dziś na nowych ojcowiznach Ziemi Zachodnich, Wielkopolski czy Pomorza muszą zdać sobie sprawę z tego, że spoczywa na nich obowiązek możliwie szybkiego przystosowania się do zupełnie innego systemu uprawy roli i roślin oraz hodowli bydła. Repatriant musi się uczyć; uczyć od miejscowego sąsiada, uczyć w szkole rolniczej czy na specjalnych kursach, korzystać stale z wiedzy, jaką daje pismo rolnicze, czy rolniczy dodatek do codziennej gazety, a także — jeszcze raz to podkreślam — starać się zdobyć pełną znajomość warunków lokalnych, aby rolę swoją i hodowlę utrzymać w tej kulturze, jaką tu osiągnięto.

Ziemia w zachodniej części naszego kraju, są na ogół uboższe, lżejsze, odmienne nie tylko w swej strukturze uprawnej, ale i w zasobach pokarmowych. Dzięki dobrej uprawie, nawożeniu, dobremu ziarnu, stosowaniu odpowiednich odmian oraz pielęgnacji roślin, osiągnięto tu plony z hektara o wiele wyższe, niż na terenach wschodnich. Wyższe tylko dzięki pracy. Łatwiej bowiem jest rolnikowi osiągnąć wysoki plon pszenicy, czy buraków cukrowych na czarnoziemiach lwowskich, czy Podolu, aniżeli na ziemiach tutejszych: innej trzeba było tam uprawy, mniejszego nawożenia i łatwiejszej pielęgnacji. Tu natomiast, ten sam — a nawet wiele wyższy zbiór — osiągnąć można tylko umiejętnym, właściwym sposobem pracy i nawożenia.

Tak samo w hodowli bydła: mniejsze wymagania krowa rasy czerwono-polskiej czy myszatej z Wileńszczyzny — średnie sementalerka z lwowskiego, a wiele większe krowa rasy mlecznej nizinnej, jaką się hoduje tutaj.

Z tych to powodów, repatriant musi podpatrywać prace tutejszego rolnika, zastosować ją u siebie, aby nie zmniejszyć wydajności ziemi.

Możliwości są ogromne: Dość dać przykład wydajności ziemi przed wojną z ha:

Plony z ha w kwintalach	Ziemiopłody		
	b. ziemie wschodnie	Wielkopolska	Ziemia Odz.
pszenica	11	15	20
żyto	10	13	15
jęczmień	10	16	21
owies	10	13	19
ziemniaki	110	150	160
buraki cukrowe	180	250	310

Przypisać to należy nie żyznej glebie czy warunkom klimatycznym, ale tylko wysokiej kulturze rolnej, przy maksymalnym zużyciu nawozów sztucznych.

Biorąc pod uwagę, że przez oddanie ziem wschodnich, straciliśmy 23% gleb pszenicznych, różnicę tę musimy wyrównać przez zwiększenie uprawy pszenicy i na ziemiach zachodnich. I tu znów przed repatriantem stoi problem do rozwiązania: jak uprawić lżejszą ziemię pod pszenicę. Zmniejszyła się też powierzchnia pod uprawę roślin: strączkowych 40%, gryki 70%, lnu, konopi, tytoniu, chmieju 66%, rzepaku 13%. I to trzeba nadrobić.

Dlatego, repatriant musi się szybko „zaklimatyzować”: przejąć się rolą gospodarza z chodu.

Repatriant, znalazłszy się w odmiennych warunkach życia i gospodarowania, nie może stosować ani dawnych sposobów uprawy ziemi, ani bytowania: musi podnieść swą stopę życiową i stać się pełno wartościowym członkiem miejscowego społeczeństwa rolniczego. Wzorowanie, nauka i jeszcze raz nauka oraz praca na pewno dogomogą mu w osiągnięciu celu. Jako plus podkreślić należy wartości moralne repatriantów: patriotyzm, umiłowanie piękna, serdeczność, szczerłość i niezmierzalność w odniesieniu do drugich. Zalety te wniosą niewątpliwie repatrianci w nowe życie, aby wspólnymi siłami budować potęgę i siłę Polskiej Ludowej.

Wojciech Próchnicki

Konie i bydło z dostaw zagranicznych

W ramach dostaw zagranicznych przybył w ostatnich dniach do Gorzowa transport 35 koni. Konie zostały już rozdzielone pomiędzy osadników. W ramach tych samych dostaw skierowano również na powiat Słubice 40 jałówek duńskich.

Najpilniejsze prace późniwne

Czas żniwny absorbuje prawie wszystkie siły rąk ludzkich w gospodarstwie, przy sprzeczności zbóż, dlatego wiele prac, które należałoby wykonać w same żniwa lub bezpośrednio po nich, odsuwa się na plan dalszy — jako mniej ważne. Takie „odsuwanie” czy przeoczenie, względnie zupełne niewykonanie w tym okresie wielu czynności, związanych z całością prowadzenia gospodarstwa, odbija się bardzo niekorzystnie na ekonomicznym wyzyskaniu ziemi, inwentarza i innych źródeł dochodu rolnika.

Dlatego każdy światły rolnik nie zaniedba przede wszystkim jak najszybciej podorywać wszystkie wolne po sprzeczności pola. Natychmiastowa podorywka ściernisk jest podstawowym zabiegiem uprawy roli. Podorana ziemia — mimo suszy — zachowuje wilgoć. Podorywka przyczynia się również do tego, że gleba staje się bardziej pulchna i żyzniejsza, gdyż mnożą się w niej drobnostrójce, które pod wpływem wilgoci przyczyniają się do szybszego rozkładu ścierniska, tworzącego próchnicę. Podorywając ściernisko, przyczyniamy się również do wyniszczenia rozmaitych szkodników, np. muchy heskiej, żdźbalarza itp.

Ważne jest też natychmiastowe bronowanie chwastów. Jedynie role silnie zaperzone, można bronować później. Po podorywce i zbronowaniu szkoda, aby ziemia leżała bezużytecznie. Bardzo dobrze mogą się na niej udać poplony. Z poplonów wysiewamy takie, które albo bardzo szybko rosną i okrywają pole, przez co tłumią rozwój chwastów albo też takie, które bogacą ziemię w azot. Chcąc wyni-

szczyć perz, siejemy jako poplon na lekkiej glebie grykę, na zwięźlejszej gorczycę. Rośliny te przedko zacięnią pola i już prawie po 8 tygodniach wydadzą doskonałą paszę — w dwa tygodnie później dojrzałe ziarno. Na roli niezaperzonej siejemy lubin. Jeżeli go siejemy po ziemniakach wczesnych lub po kończyńce (tylko po udanej) wystarczy orka na raz (drugi pokos kończyńny przyorać). Role zaperzone nie nadają się do siewu rzepaku. Rzepak zimowy siejemy między 10 a 15 sierpnia, najpóźniej do 20, rzepik zimowy między 20 a 25 sierpnia, najpóźniej do 5 września. Na ziemiach zwięźlejszych wysiewamy mieszankę wyki z peluszką i grochem lub bobikiem i słonecznikiem. Sprzątamy ją w jesieni na zieloną paszę lub kiszonkę. Łubinu jak i mieszanki wysiewa się na ha około 250 kg, gryki około 120 kg a gorczyczy 17 kg. Warunkiem udania się poplonów jest gęsty siew zdrowym ziarnem. Jako poplony nadają się jeszcze: rzepa ścierniskowa okrągła lub długa.

Słusznie gospodarze mówią, że każdy dzień wczesniejszej uprawy — w sierpniu — znaczy tyle, co tydzień na jesieni.

Oto dalsze pilne prace: w burakach cukrowych powycinać pospiechły (wrostki nasienne) jak jeden ze środków tępienia myszy w polu — wokół stogów wykopać rowki i zakładać rurki drenowe jako pułapki na myszy; udeptywać obornik na gnojowni, przesypywać torfem, w czasie suszy przewrócić gnojówką lub wodą.

Przewrotny rolnik — nie zapomni uporządkować polisy ogniowej.

d.w.b.

Selekcja drobiu to walka z marnotrawstwem

Przy obecnej bezspornej konieczności stosowania jak najdalej idących oszczędności we wszystkich dziedzinach naszej gospodarki — pomyślemy o rzeczy tak ważnej, a często zaniedbywanej, jak selekcja drobiu. Trzeba z kurników usunąć wszystkie sztuki zbędne, czy to z powodu wieku,

Dobłą noskę nie trudno odróżnić od złej — z samego zewnętrznego wyglądu. Dobra noska ma proporcjonalną głowę, pierś szeroką i wysoką, robi wrażenie silnej i zdrowej.

plci czy też osobniki słabsze, nie rokujące użyteczności.

Ze stadka trzeba usunąć przede wszystkim liche noski, to znaczy takie, które znoszą mniej niż 150 jaj rocznie. Tylko ścisła kontrola nośności, która powinna być zaprowadzona w każdym gospodarstwie kurzym przy użyciu gniazd zatraskowych umożliwi właściwą selekcję. Pamiętajcie, że dobra noska ma zwykle małą, kształtną główkę, bystre oko, czerwony i miękki w dotknięciu grzebień, długi grzebień i dobre rusztowanie kości łonowych. Poza tym odznaczać się winna — podobnie jak kogut — typowymi cechami swojej rasy.

Na jednego koguta dajemy 12—15 kur ras lekkich lub 10—12 ras ciężkich. Koguta trzyma się zwykle dwa lata, kury — normalnie 3 lata, przy czym przewidziana jest do rozplodu jąta od starszych kur, bo te dają większy procent wylęgniętych kurcząt oraz silniejszy piskielka.

Koguty, poza wybranymi do chowu oraz kurczęta słabsze, o wadliwej budowie i nierasowe przeznaczają się na tuczą. Przy tuczeniu sztuk wyselekcjonowanych ograniczamy spożycie paszy wysokobiałkowej, przez zastąpienie jej węglowodanową, a więc skarmiamy głównie ziarno i ziemniaki.

Dla indyczek zostawiamy jednego indora na każde stadko złożone z 10 sztuk. Najlepszymi indorami rozplodowymi są roczne.

Chów w pokrewieństwie powoduje degenerację, toteż każdy hodowca powinien się starać o odświeżenie krwi drobiu. Specjalnie miejmy tu na uwadze gęsi. Gąsior pod żadnym pozorem nie powinien być spokrewniony z gęśmi, gdyż z takiego stadka potomstwo będzie słabe, chorowite i niewyrośnięte.

Powinny się zostawiać jednego gąsiora na cztery do pięciu gęsi, które należy trzymać przez 4—6 lat, gdyż w okresie między czwartym a szóstym rokiem gęsi znoszą największą ilość jaj i dają najsilniejsze potomstwo.

Przy zestawianiu stadka gęsi nie należy zostawiać lub nabywać sztuk złośliwych, wydzierających innym pióra, gdyż z takimi sztukami będzie później dużo kłopotu. Gęsi łagodne będą pilnymi nastadkami, troskliwie opiekującymi się swoim potomstwem. Zbyt wojownicze gąsiora w okresie wiosennym tracą zbyt wiele czasu na wzajemne zwalczanie się, co w rezultacie ujemnie wpływa na zapładnianie.

Kaczki najlepiej nadają się do rozplodu w drugim lub trzecim roku; starszych, zwłaszcza jeśli

chodzi o kaczory, nie należy zostawiać. Na jednego kaczora dajemy sześć kaczek z ras lekkich, a tylko cztery z ras ciężkich. Oczywiście jest, że sztuki przeznaczone do rozplodu nie powinny mieć żadnych wad budowy, bo potomstwo takich sztuk będzie je również miało.

W hodowlach, w których trzymamy drób nierasowy, wybieramy, po prostu sztuki doskonale wyrosnięte, zdrowe, wesołe, o ładnej i silnej budowie, pochodzące z pierwszych, najwcześniejszych lęgów.

Devette

Żywnienie cieliczek

Od sposobu wychowania cielęcia w pierwszym okresie jego rozwoju, zależy przyszła wartość krowy.

Dzisiaj, kiedy stan ilościowy naszego bydła jest mniejszy o 60% w stos. do roku 1939, tym więcej każdy rolnik hodowca musi dbać o to, by z pogłowia jakie ma — wychować zdrową i mleczną krowę.

Najważniejszym okresem rozwoju cielęcia, to pierwszy rok życia. Roczna, normalnie żywiona jałowica winna ważyć 300 kg, a przystość jej w tym czasie powinien przedstawiać się następująco:

Przy urodzeniu 30—50 kg, po 3 mies. — 150 kg, po pół roku — 225 kg, po roku 300 kg. Jałowica dwuletnia, winna ważyć — 400 kg, trzyletnia — 475 kg, a czteroletnia krowa 500 kg.

Aby to osiągnąć, należy cielę żywić racjonalnie, według następującej tabeli:

Żywnienie jałowiec do 1 roku

Tydzień	mleka pełn. dziennie l	Paszy treściwej i podstawowej (objętości) kg
1	5x0,5=11=2,5 (5 l)	Od 3 tyg. przyzwyczajając do sian, owsa i siana dobrego
2-3	3x2,5=7,5 l	Po 8-miu tyg. dawać: 1 kg owsa gniecionego; 0,75—1 kg siana; 1/2 kg kucheninowego lub papki sieniowego lnianego
4-10	3x2,75=8,25 l	
10	3x2,5=7,5 l	
11	3x2=6 l	
12	3x1,5=4,5 l	
13	3x1=3 l (1,5)	
Miesiąc	Mieszanka: 60% owsa, 20% kucheninowego i 20% grochu lub bobiku	Pasza objętościowa:
4-6		2,5 kg siana 5 kg bur. lub march.
6-9		3 kg siana 8 kg bur. lub march.
9-12		4 kg siana 10 kg bur. lub march.

W podobny sposób żywione cielę odplaci w przyszłości mlekiem trud gospodarzowi i będzie podstawą gospodarstwa.

Transporty żywności z zagranicy

W ciągu lipca br. nadeszło do portów polskich ogółem 19 statków z żywnością, z własnych zakupów za wolne dewizy oraz niewielkie ilości zaległych dostaw UNRRA. W transportach tych otrzymaliśmy m. in. 9500 ton pszenicy, 11.727 ton żyta, 28.191 ton mąki pszennej razowej z zakupów oraz 338 ton mąki i 312 ton płatków owsianych z dostaw UNRRA. Poza tym nadeszło w powyższych transportach 490 ton mięsa i 227 ton ryb.

Należy nadmienić, że 10 statków z żywnością znajduje się jeszcze w drodze do Polski. Zawierają m. in. 17.399 ton mąki pszennej, zakupionej w Ameryce za wolne dewizy. (API)

Racjonalny zbiór i przechowywanie owoców

Jesteśmy w pełni dojrzewania owoców. Zaczynamy już dojrzewać wspaniałe gruszki „Faworytki”, bardzo dobre na kompoty zimowe. Zaczynamy już także zrywać winiówki, pomarańczówki i inne.

Przystępując do zbiorów zimowych owoców, należy pamiętać, że od sposobu, w jaki zbieramy owoce, zależy dalsze ich przechowywanie. Aby osiągnąć jak najlepsze owoce i zapewnić sobie dobre przechowanie ich do wiosny, należy zrywać owoce starannie i delikatnie, aby nie uległy najmniejszemu choćby uszkodzeniu. Nigdy nie strząsać i nie zrzucić z góry na ziemię. Owoce układać od razu w przygotowaną poprzednio kosze. Najważniejszą jest dokonywać zbioru owoców w dniu pogodnym, aby owoce były możliwie suche. Aby osiągnąć możliwie w pełni ten cel — przed wnieśieniem do przechowalni należy rozłożyć owoce w nieduże, płaskie sterty w suchym, przewiewnym miejscu.

Przed złożeniem owoców do przechowalni należy owoce podzielić na poszczególne gatunki i owoce z najmniejszymi choćby plamami, robaczywe lub z uszkodzoną, szczególnie przy tzw. ogonku, skórką oddzielić od zupełnie zdrowych. Owoce poplamione i robaczywe zużyć od razu na wszelkiego rodzaju marmolady, wina itp.

Przed wnieśieniem owoców do przechowalni, należy wyczyścić ją dokładnie, wybielić ściany, a jeżeli pomieszczenie daje się szczelnie zamknąć, wykadzić siarką przy uszczelnionych drzwiach, oknach i szparach.

Nie należy przechowywać owoców, ułożonych na otwartych półkach w jednej lub kilku warstwach, gdyż owoce tracą w ten sposób wiele wilgoci wskutek ciągłego parowania, co powoduje marszczenie się skórki i gnicie.

Jak wykazały doświadczenia, najlepiej przechowują się owoce zimowe nie gnijąc, dojrzewając powoli, nie tracąc smaku i aromatu — w skrzynkach, opakowanych jak do wysyłki. Użyć można również czyste beczki lub kosze wiklinowe. Owoce przechowywane w ten sposób muszą być przekładane lub przesypane bezwzględnie suchym, drobnoziarnistym piaskiem rzecznym, torfem, również suchym i przede wszystkim bez zapachu albo mchem leśnym, poprzednio przemyltym i doskonale wysuszone. Jako materiał do przekładania owoców stosować jeszcze można suche trociny, papier, miękkie wióry itp.

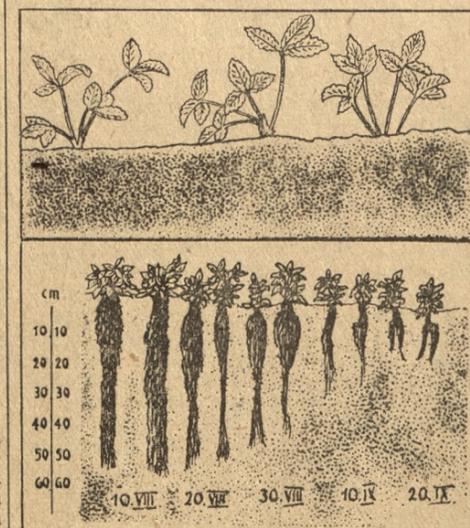
Jeżeli pamiętać będziemy o najważniejszej zasadzie: układać do skrzyń owoce tylko zupełnie zdrowe i niepotulzone, nie będziemy potrzebować ich kontrolować w okresie zimy, toteż skrzynki ustawiać można jedne na drugich, co ułatwi przechowywanie większych ilości wtedy, gdy rozporządzamy ograniczoną przestrzenią.

d. w. b.

Sierpień w pasiece

Jeżeli pszczoły wyganiają z uli trutnie i odbywa się wylęganie jajek — należy przystąpić do uporządkowania zapasów na zimę. Należy usuwać niepotrzebne plastry, a w połowie sierpnia przystąpić do pierwszego jesiennego przeglądu rojów. Ułożyć gniazdo jesiennie, które powinno się składać z plastrów zacierwionych i plastrów miodowych zdolnych do zimowli. Na każdy ul pozostawić zapasu miodu 10—14 kg. Rámki pozabawione miodu nie nadają się do zimowli i konieczne trzeba je usunąć. Zabieramy również ramki z zbyt dużą ilością miodu nie mającej u dołu pustych komórek, tzw. suszu. Pniom, które nie mają dostatecznej ilości plastrów, zdolnych do zimowli, dostawiamy plastry z uli, które mają ich za dużo. Jeżeli nie ma zbyt wielu plastrów, musimy dodać cały brakujący zapas w postaci miodu lub syropu z cukru (2 szklanki cukru na jedną szklankę wody — dając na noc tej masy 2—3 kg), aby jeszcze w sierpniu pszczoły mogły wnieść miód do komórek i poszyć. Na nieposytych miodzie pszczoły zimować nie mogą.

Należy pamiętać, aby matki od skasowanych pni przechować na wiosnę. Nie zapomnijmy także osuszać plastrów, wieszając je w przewiewnym miejscu. (b)

Przy sadzeniu truskawek trzeba zważać na to, aby młodych sadzonek nie sadzić za głęboko ani za płytko, gdyż wpływa to bardzo ujemnie na ich dalszy wzrost i rozwój. Spójrzmy na rysunek: roślina na lewo jest posadzona właściwie, środkowa — za wysoko (korzenie mogą wtedy zaschnąć lub zimą zamarznąć), a ostatnia — za głęboko, tak, że zupełnie nie widać liścia, zwanego „sercem”.

Dobry rysunek wyjaśnia, dlaczego truskawek nie należy sadzić zbyt późno jesienią. Według dat łatwo zorientować się, jak zło jest późniejsze sadzenie, jeśli chodzi o silne ukorzenienie się rośliny. (dwb)

Dnia 12 sierpnia 1947 zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, namaszczona Olejami św. moja najdroższa żona, nasza ukochana matka, teściowa, siostra, szwagierka, bratowa, babka i ciocia, śp.

z Niełacnych

Maria Stanisława Kornowiczowa
przeżywszy lat 43.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 16 bm. o godz. 10,30 z kaplicy cmentarnej na Górczynie.

W ciężkim smutku pogrzeżeni małż., dzieci i rodzina

Poznań, Środa, Ostrów, Sulechów, Skarydzew.
34186

SZTANDARY
Chorągwie — Paramenta kościelne wykonuje fachowo i reperuje mistrz hałciarski

STEFAN JAKUBCZAK
p.4380
Poznań, Szwajcarska 19 (przy Ryнку Wildeckim)

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18, ogłasza przetarg nieograniczony na podmurowanie baraków szkolnych nr 2 i 3 przy ul. Kl. Potockiej nr 16.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 300,— zł w Wydziale Budowlanym, pokój 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem: „Przetarg na podmurowanie szkolnych baraków nr 2 i 3 przy ul. Kl. Potockiej nr 16” należy złożyć w wyżej wymienionym Wydziale w terminie do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty winien być dołączony kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej przy ul. Matejki 48/49 w wysokości 2% od sumy ofertowej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Rozprawa ofertowa i komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10.25 w wyżej wymienionym pokoju.

Wadnia nieprzyjętych ofert zwrócone będą w terminie 10 dni po otwarciu ofert.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg nieograniczony
Inspektorat Administracyjny Państwowych Zakładów Hodowli Roślin ogłasza przetarg na odbudowę stodoły w majątku Gola, powiat gostyński, obejmujący prace murarskie, ciesielskie i dekarские włącznie dostawy materiałów.

Słpe kosztorysy i informacje otrzymać można za opłatą 200,— w Inspektoracie, pokój 7, w Poznaniu, aleje Marcinkowskiego nr 11.

Oferty w dwóch zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na przetarg na odbudowę stodoły w Goli” należy składać do dnia 22 sierpnia 1947 r. do skrzynki umieszczonej w Inspektoracie, pokój nr 1, względnie nadesłać pocztą, podając na kopercie „dot. przetargu na budowę stodoły w maj. Gola”.

Oferent winien złożyć wadium w wysokości 1% sumy ogólnej ofertowej, które należy wpłacić w Państwowym Banku Rolnym na konto nr 225 Inspektoratu. Kwit stwierdzający opłacenie wadium oraz uwierzytelniony odpis karty rejestracyjnej należy załączyć do oferty.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 22 sierpnia br. o godzinie 9 w biurach Inspektoratu.

Inspektorat zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, unieważnienia przetargu bez podania powodu i pónoszenia jakichkolwiek odszkodowań, uznania, że przetarg nie dał wyniku oraz częściowego skorzystania z oferty.

Inspektorat Administracyjny Państwowych Zakładów Hodowli Roślin
8-275 w Poznaniu, al. Marcinkowskiego 11

Lekarskie
Wyjechałam na urlop 9. 8. 47 do 1. 9. 47, dr Zofia Gogolewicz, św. Marcina 66/67 m. 6, choroby oczu. p4580

Wolne posady
Powiatowy Komitet Opieki Społecznej w Wolsztynie poszukuje natychmiast pracowników na stanowiska: kierownika Komitetu w Wolsztynie, kierownika, księgowego i wychowawczyni do Domu Dziecka w Babinosie. Zgłoszenia pisemne wzgl. osobiste kierować do Powiat. Kom. Op. Społ. w Wolsztynie. 8-233

Czarny
Kucharz lub kucharka od 1. 9. 1947, potrzebni. Głogów, restauracja „Polonia”. 34156

Czarny
dobrego fachowca, na kierownika warsztatu, poszukuje wytwórnia czapek „Tytan” Pleszew. 8-305

Do posyłek potrzebna uczciwa dziewczyna. Zgłoszenia Szmarzewskiego 26 m. 21, godz. 8-10. 34124

Uczeń krawiecki potrzebny zaraz. Ogrodowa 4. 34119

Dziewczyna z gotowaniem do 12, restauracja. Wroniecka 12, restauracja. 34143

Dziewczyna potrzebna do wszelkich prac domowych. Dąbrowskiego 7 m. 1. 34103

Murarze i robotnicy potrzebni. Przedsiębiorstwo Budowl. ul. Kochanowskiego 1. 34092

Potrzebny akwizytor dodatkowy, artykuł. „Zawa” Szweska 13. c2799

Czeladnik i uczeń kowalści potrzebni, kuźnia, św. Wojciech 26/27. 34089

Do lekarza potrzebna pomoc domowa do wszystkich prac domowych z gotowaniem, potrzebna zaraz. Ogrodowa 14 m. 3. c2794

Potrzebna dziewczyna do wszystkiego. Dąbrowskiego 8 m. 1. 34039

Panienska ułożona, spokojna, chętna do pracy, wykonywać prace biurowe. Sztanisław Pawlicki, Poznań, Skarbowska 7 m. 5, między 1 a 3. p4587

Kasjerkę Tokarzy w metalu Słusarzy narzędziowych
przyjmujemy

Bracia Waligórski i Z. Paprzycki
Wytwórnia Wyrobów Metalowych
Poznań, Łacina 4 (dawn. Św. Rocha)
Telefon 23-95 i 85-83
p. 4564

Przetarg
O. U. L. sprzedaje w drodze przetargu ustnego w dniu 23 bm. o godz. 11. baraki drewniane, znajdujące się w Boruji Kościelnej, pow. Wolsztyn. Okręgowy Urząd Likwidacyjny w Poznaniu
8-313

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace zdruńskie w szkole powszechnej nr 10 przy ul. Bosej nr 9.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 200,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem — jak wyżej podano — należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 2% od sumy oferowanej, lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10.15 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnej oceny i wyboru oferty wzgl. nieprzyjęcia żadnej.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodu.

Wydział Budowlany
Naczelnik Wydziału

Przetarg
Zarząd Miejski — Wydział Budowlany w Poznaniu, ul. Grunwaldzka nr 18 ogłasza przetarg nieograniczony na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej.

Urządowe podkłady ofertowe otrzymać można za opłatą 600,— zł w Wydziale Budowlanym w pokoju 100.

Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na prace ciesielskie i murarskie w sali gimnastycznej przy ul. Kl. Potockiej” należy składać w wyżej wymienionym Wydziale do dnia 18. 8. 1947. godz. 9.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w Główniej Kasie Miejskiej, ul. Matejki 48/49 w wysokości 1% od sumy oferowanej lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 18. 8. 1947 o godz. 10 w Wydziale Budowlanym w pokoju nr 100.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na cenę wzgl. un

Porteplany, pianina, fisharmonie sprzedaje i kupuje Magazyn Forteplany, Św. Marcina 22 w podwórzu tel. 23-91. p4343

Materace, tapczany, leżanki, fotele, „Rekordy”, ul. Kurzanoga (boczna Ratuszowej). p4454

Sienniki, worki, materiały meblowe, chodniki, walizy, Perki, Kraszewskiego 17. 8-140

Sypialnia używana, stan dobry, oraz inne, wielki wybór. Janiak, Poznań, Rybaki 6 — Magazyn Mebli. p4469

Samochód D. K. W.
4-osobowy „Kabriolet” na chodzie, rejelestrowany, w dobrym stanie, sprzedam. Adres wskaże Głos Wlkp. nr 34046.

Dom, domek kupisz — sprzedasz za pośrednictwem. Otręba, Jarocin, Kilińskiego 2. 8-220

Dzieła sztuki — przedmioty użytkowe sprzedaje — kupuje — przyjmuję Komis „Lamus”, Sieroca 5/6. p4529

Pianina krzyżowe tania sprzedam. Kopernika 6 m. 12. 33833

Łóżko z mater., stolik, 2 krzesła Opalenicka 33, II ptr., od 14—16-tej. 33969

Pianino krzyżowe, prawie nowe, sprzedam. Tel. 85-95. p4573

Nuty sprzedam tania (Szopen, Bach, Mozart, Beethoven i inni kompozytorzy) — Oferty Głos Wielkopolski nr 8-281.

Diatermia krótkofalowa, rok bud. 1944, do sprzedania. Oferty Głos Wlkp. nr 8-279.

Domek ogródkiem, 700 000, sprzedam Juska, Kordeckiego 26, Górczyn. 34024

Rower męski sprzedam. Łukaszczyca 1, m. 6. 34021

Sprzedam rower w dobrym stanie. Chmielowski, Niegolewskich 8, m. 7. 34019

Sprzedam D. K. W. 100, starter, Matejki 40/41, m. 14, od 9—12. 34018

Willa 3-mieszkaniowa, skąd, Ostróżka, 2 100 000; dom nowy, 5 ubikacji, wolne mieszkanie, Puszczyczków, 500 000. Nowak, Wyspiańskiego 16, m. 1. 34008

Samochód osobowy, Mercedes V 170, limuzyna 4-drzwiowa, jak nowy, rejelestrowany, Kraszewskiego 82. 34004

Rower męski sprzedam. Łazienna 1, m. 6. 33998

Maszyna „Singer”, krawiecka, Daszyńskiego 82, m. 8. k1406

Piec cukierniczy, kocioł koprowy. Szkoła 18, m. 4. 33999

Sprzedamy samochód ciężarowy „Studebaker”, nośność 4,5 tony, na chodzie. Samochód osobowy „Opel. Kadet” na chodzie. Samopomoc Chłopska w Kościanie. 33979

Program audycji radiowych na piątek, 15. (Zastrzeżenie zmiany w programie)

6.57 „Kiedy ranne” i sygnał czasu; 7.00 Muzyka; 8.00 Dziennik poranny oraz przegląd prasy stołecznej; 8.20 Program na dzień bież.; 8.25 Wład. bież.; 8.30 Koncert zyczeń; 9.00 Nabożeństwo w Wroclawia; 10.00 Aud. reg.; 11.00 Muz. słowiańska; 11.35 Gawędy z dziećmi prowadzi Henryk Zaleski; 11.57 Syg. czasu i hejnał z wycię marjackiej; 12.05 Muz. lud. w wyk. Ork. Zakł. Sily, Światła i Wody, pod dyr. Stefana Sternalskiego z udz. solistów; 12.45 Aud. literacka „Ballada o sierpniowym odpuszczeniu kalwaryjskim Emila Zagadłowicza w opr. R. Sadowskiego; 13.00 Muz. obiad, wyk. Mała Ork. P. R. pod dyr. Stefana Rachonia z udz. Hanny Chmurnyńskiej (sopran) i Janusza Herbicha (baryton); 13.40 Aud. dla świetlic wiejskich; 14.25 Aud. dla chorych w opr. ks. Michała Reksa; 14.40 Teatr Wyobraźni — słuch, oryg. Tąd. Kublaka pt. „Winogrona”; 15.20 Słuch. dla dzieci pt. „Jak to z inem było”; 15.50 Muz.; 16.00 Zapowiedź dalszego prog.; 16.02 Ndyoprogram; 16.10 Muz. polska — pieśni; 16.45 Z życia kult.; 16.50 Aud. fletycka — fragm. z „Bolesława Śmiałego” St. Wyspiańskiego; 17.00 „Podwiecz. przy mikrofonie”; 18.15 „Na scenach łódzkich” felieton Zbig. Krawczyńskiego; 18.25 Aud. rozryw. pt. „Podatek i miłość”; 18.50 Aud. liter.; 18.58 Zapowiedź kul. progr.; 19.00 „U naszych przyjaciół”; „800-lecie Moskwy” aud. poświęcona ZSRR w opr. Adama Galisa; 19.30 Aktualn. dźwięk.; 19.50 Pierwszy koncert sym. z cykl. Symfonie Ludwika Beethovena w wyk. Ork. Symf. P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga; 20.57 Omówienie ważnej aud. dnia jutrzej. i sygn. czasu; 21.00 Dzień. wiecz.; 21.30 Muz.; 22.15 Aud. rozryw.; 23.00 Ostatnie wiad. dzien. rad.; 23.10 Wiad. sport. z W-wy; 23.20 Progr. ogólnopolski na dzień nast.; 23.28 Progr. lok. na dzień nast.; 23.30 Muz. popular.; 23.55 Wiad. z ostatn. chwili i zakończenie progr.

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”, redaktor naczelny: Jan Zagierski. Godziny przyjęć: Redaktor naczelny od 12—13; sekretarz redakcji od 10—11. Niezamówionych rękopisów redakcja nie zwraca. Za dzień ogłoszeniowy redakcja nie odpowiada. Prenumerata miesięczna: w Poznaniu w agencjach i kioskach 85 zł, z odnośnikiem do domu 95 zł, na prowincji pocztowa 90 zł, pod opaską 95 zł. Kolportaż (prenumerata, pojedyncze egzemplarze i kolportery): Poznań, ul. Świerczewskiego 3, tel. 78-64 oraz ul. Daszyńskiego 48, tel. 94-17, 28-62, dyrekcja 04-18. — Konto FKO „Czytelnik” — Poznań V-4400, Bank Gospodarstwa Spółdzielczego nr 25. Adres redakcji i administracji: Poznań, ul. Wyspiańskiego 10, tel. 64-75 i 62-70. Oddziały: Gniezno, ul. Dąbrówki 1; Gorzów, ul. Łokietka 24, tel. 318; Ostrów, ul. Kościelna 9, tel. 753; Zielona Góra, pl. Lenina 7. Cennik ogłoszeń podajemy w poniedziałki, środy i piątki. Adres Biura ogłoszeń: Poznań, ul. Wyspiańskiego 10, I ptr., telefony: 64-75, 62-70 (wewnętrzny 5). Konta: PKO Poznań nr 4499, Bank Gospodarstwa Spółdzielczego Poznań nr 8.

Dwie opony 500x16. Szamarskiego 61 m. 6, od 16. 34000

Parker złoty sprzedam. Oferty nr 2639; Czytelnik, Armii Czerwonej 1. c2784

Sprzedam motocykl 500-tkę. Dąbrowskiego 98, m. 14. 34003

Sprzedam samochód, 1-tonową, Hansa-Loyd, Piaskowa 6. 33995

Motocykl N. S. U., 250 cm, 4-takt., sprzedam. Warsztat, Roonsevelta 13. 33991

Motocykl Zündapp, 200 cm, na chodzie, sprzedam tania. Skrzyżnik, Józefa 6, warsztat, po godz. 16. 33988

Wózek auto, dobrym stanie. Winogrody, ul. Zagrodnicza 2, m. 1. 33981

Maszyna krawiecka Pfaff sprzedam. Adres wskaże „PAR” Ratajczaka 7, pod 8,279. p4560

Mercedes 6-cyl.
osobowy, w bardzo dobrym stanie, motor nowy, nadzwyczaj okazjonalnie, natychmiast sprzedam. Zgł. tel. 74-26, od 15-16 lub po 22. 34126

Maszyny do liczenia, pisania, naprawiamy, przerabiamy pismo. Zakupujemy maszyny na części. Warsztaty Maszyn Biurowych W. Chranowski, Poznań, pl. Wolności 2. p4559

Szwajnie! Nóż taśmowy (bandmesser) do krojenia materiałów sprzedam. Leszno Wlkp., Rynek 6. p4551

Maszyna praworamienna rymarska marki Singer, dywan 3x2. Aleje Reymonta 9, m. 3. 34029

Kombinezon skórzany okazjonalnie sprzedam. Kraszewskiego 19, m. 7. 34027

Duży dywan, nakrycie na leżankę. Focha 28, m. 5. 33997

2-setkę DKW po remoncie sprzedam, piątek lub w niedzielę. Niegolewskich 21, m. 1. 34154

Radio Blaupunkt, okazali, oko. Wrocławska 32, m. 7. 34153

Gospodarstwo 60 morgowe, łąki nadnoteckie, żywy, martwy inwentarz, szosa, stacja kolejowa, sprzedam. Oferty Głos Wlkp. nr 34150.

Dwukolowy wózek - platforma, tania. Solacz, Podhalańska 4, 3x dzwonić. 34145

3 garnitury męskie, dobrym stanie. Of. Głos Wlkp. nr 34141

Futro męskie lub dobry materiał zimowy. Of. Głos Wlkp. nr 34140.

Szafiarka taśmowa (Pucmaszyna) kozy stolarskie. Swarzędz, Zamkowa 5. 34134

Sprzedam parcelę 1028 m². centrum, Of. Głos Wlkp. nr 34133.

Zegarek 3 kopertowy, 585, okazjonalnie. Niegolewskich 20a m. 17. 34131

Wózki dziecięce, autka, nowe, korzystnie. Strusia 3, w podwórzu. 34130

Stół okrągły, rozciągnany sprzedam. Potockiej 5 m. 9. 34127

Samochód ciężarowy 1,5 t. „Gaz” po kapitalnym remoncie sprzedam. Of. Głos Wlkp. nr 34129.

Sypialnie sprzedam. Półwiejska 33 m. 16. 34123

Sachs 75 cm, rama, 2 koła. Dąbrowskiego 87, Januszkiewicz. 34122

Parkan, dźwigary, wózki ręczne, sprzedam. Obejrzeć Mylna 21, 16—17. 34115

Kamienie komfortowa, skądami, śródmieściu, okazjonalnie sprzedam. Pijanowski, Półwiejska 26. 34114

Pótszory wyjazdowe, maszynowe do szycia, waga na 150 kg. Gąsiorowich 2 m. 17. 34110

Kuchnie nowoczesne. Półwiejska 26, stolarnia. 34098

Polecam kafele, piece, kolumny przenośne do piekarnikami, buduje, nowe przerabiam, oraz wszelkie naprawy tania i fachowo wykonuje. Kulski, Traugottowa 30 m. 4. 34095

BMW 500 cm R5, sprzedam. Graniczna 7 m. 11. 34093

Ślubna suknię sprzedam. Mostowa 14a m. 34. 34086

Młyn, gospodarstwo, wille lub większy dom ogrodem, kupię. Oferty: „PAR”, Ratajczaka 7, pod 8,187. p4501

Wille lub dom wolnym mieszkaniem kupię natychmiast. Oferty: „PAR”, Ratajczaka 7, pod 8,186. p4500

Barwniki czerwone, zielone, fiolet, niebieski natychmiast kupimy. „Tur”, Poznań, Cieszkowskiego 8. 33738

Szcotkarskie surowce wszelkiego rodzaju kupuję. Marian Celler, wytwórnia szcotek, pedził, Poznań, Zielona 5, przy placu Bernardyńskim. p4352

Wegiel, koks, kupi „Hatech”. Marcina 65. p4420

Samochodowe części, łożyska, akcesoria nowe i używane kupuje T. Czajczyński. Dąbrowskiego 89. Tel. 20-14. 8-158

Akordion nowy, 120 basowy, dwa rejestry, sprzedam. Piekary 1 m. 12, od 18—20. 34079

Śrutownik Okamien, 500 mm, 2 motory 2,5 KM, 700 obr. Prusa 18 m. 5. 34076

Koźę sprzedam. Of. wskaże Głos Wlkp. nr 34069.

Drzewo stolarskie, podioge heblowana, szpundowana poleca Składnica Drzewa, ul. Lodowa 5a. 34073

Dwukolowy wózek rowerowy. Konopnickiej 3 m. 2. 34067

Radio „Philips” 5 lampowy, super, luksusowy, zmienny. Focha 186a m. 3. 34058

Składnica węgla przy Parku Wilsona, koł, woz, sprzedam. Of. Głos Wlkp. nr 34052

Motocykl 350, Triumph. Klauudy Potockiej 3. 34050

DKW 125, wykupiony, okazjonalnie sprzedam. St. Różański, Cybińska 10, Rynek Śródecki. 34048

Piec gazowy, płytę marmurową. Dąbrowskiego 42 m. 4. 34044

Samochód 3 kołowy, 1 tona, marka Ilo, w dobrym stanie, tania sprzedam. Nowy Tomysł, tel. 81. 34043

Platforma na gumach, 2 tony. Dąbrowskiego 60. 34042

Maszyna Singera okazjonalnie sprzedam. Chociszewskiego 35 m. 4. 34040

Maszyna do szycia, szafkowa, nowa. Fabryczna 6 m. 44. 34038

Pekiniaczka (suczka) sprzedam. Różana 5a m. 1. c2802

Dom jednorodzinny, duży ogród, warsztat stolarski, na sprzedaż od właściciela. Of. nr 2656 „Czytelnik” Armii Czerwonej 1. c2801

Większa ilość cegły budowlanej, suliwki i pustaków, sprzedam. Cegielnia Parowa — Brzeczko, poczta Ościeszna, pow. Leszno. c2800

Chvrolet, Studebaker, bloki wraz z głowicą, sprzedam. Of. „PAR” Ratajczaka 7 pod 8,328. p4598

Triumf nowy, 250 cm. Koliński, pl. Bernardyński 2/5, tel. 37-79. p4594

Sprzedam nieruchomość pod Poznaniem, wolne mieszkanie. Wiadomości: tel. 30-70, Werner. p4588

Parcelę na Szlagu z wypaloną wille sprzedam. Of. „PAR” Ratajczaka 7 pod 8,308. p4583

Sprzedam parcelę 5000 m² w sąsiedztwie częściowo, położona na Komandorii. Of. pod „Komandoria”, „PAR” Poznań, Ratajczaka 7. p4577

Używana sypialnia, angielski fason, kuchnie, okazjonalnie sprzedam. Za Bramką 12b/6. 8-318

Skład zegarmistrzowski, centrum Poznania, powoda choroby sprzedam lub zamienię na nieruchomości. Of. „PAR” Ratajczaka 7 pod 8,313. p4585

Kupna
Sznurowy i szczeniwa konopne, bawelniane, azbestowe oraz kauczuk kupuje „Artebe” Kanta 10. 8-29

Dźwigary budowlane proste. kupuje T. Czajczyński, Dąbrowskiego 89. Tel. 20-14. 8-157

Dla poważnych reflektantów poszukujemy domów, wille, parcel, terenów fabrycznych, gospodarstw, resztówek, dzierżaw młynów, „Osadopol”, Poznań, Rzeczypospolitej 9. p4502

Zamiana
Kartofle jadalne na węgiew. — Św. Wawrzyńca 53. 34005

2 pokoje kuchnia II ptr. słoneczne łazary na 2/3 — 3 okolicy Rynku Łazarskiego. Oferty Głos Wielkopolski nr 33733.

Dwa pokoje z kuchnią, jazienka, zamienię na 3 pokoje z kuchnią. Dzielnica obojędna. — Ułańska 26, m. 8. 34020

Trzy pokoje kuchnia, taras, Sopot, zamienię na 2 lub 5 za dopłatą Poznaniu. Oferty Głos Wielkopolski nr 34014.

Zamienię dwa pokoje kuchnią Kudowie Zdroju na podobne Poznaniu. Of. Głos Wlkp. nr 34155.

Zamienię piekarnik gazową 4 elektryczną, 2 piekarniki, na palnikową, ewtl. za dopłatą. — Oferty nr 2646; Czytelnik, Armii Czerwonej 1. c2791

Zamienię 2 pokoje kuchnia bez mebli, Łódź, na podobne Poznań. Of. Głos Wlkp. nr 34031.

Pokój kuchnia zamienię na 2 kuchnię, koleje lub prywatną. Of. Głos Wlkp. nr 34147

Wegiel, koks, kupi „Hatech”. Marcina 65. p4420

Samochodowe części, łożyska, akcesoria nowe i używane kupuje T. Czajczyński. Dąbrowskiego 89. Tel. 20-14. 8-158

Akordion nowy, 120 basowy, dwa rejestry, sprzedam. Piekary 1 m. 12, od 18—20. 34079

Śrutownik Okamien, 500 mm, 2 motory 2,5 KM, 700 obr. Prusa 18 m. 5. 34076

Koźę sprzedam. Of. wskaże Głos Wlkp. nr 34069.

Drzewo stolarskie, podioge heblowana, szpundowana poleca Składnica Drzewa, ul. Lodowa 5a. 34073

Dwukolowy wózek rowerowy. Konopnickiej 3 m. 2. 34067

Radio „Philips” 5 lampowy, super, luksusowy, zmienny. Focha 186a m. 3. 34058

Składnica węgla przy Parku Wilsona, koł, woz, sprzedam. Of. Głos Wlkp. nr 34052

Motocykl 350, Triumph. Klauudy Potockiej 3. 34050

DKW 125, wykupiony, okazjonalnie sprzedam. St. Różański, Cybińska 10, Rynek Śródecki. 34048

Piec gazowy, płytę marmurową. Dąbrowskiego 42 m. 4. 34044

Samochód 3 kołowy, 1 tona, marka Ilo, w dobrym stanie, tania sprzedam. Nowy Tomysł, tel. 81. 34043

Platforma na gumach, 2 tony. Dąbrowskiego 60. 34042

Maszyna Singera okazjonalnie sprzedam. Chociszewskiego 35 m. 4. 34040

Maszyna do szycia, szafkowa, nowa. Fabryczna 6 m. 44. 34038

Pekiniaczka (suczka) sprzedam. Różana 5a m. 1. c2802

Dom jednorodzinny, duży ogród, warsztat stolarski, na sprzedaż od właściciela. Of. nr 2656 „Czytelnik” Armii Czerwonej 1. c2801

Większa ilość cegły budowlanej, suliwki i pustaków, sprzedam. Cegielnia Parowa — Brzeczko, poczta Ościeszna, pow. Leszno. c2800

Chvrolet, Studebaker, bloki wraz z głowicą, sprzedam. Of. „PAR” Ratajczaka 7 pod 8,328. p4598

Triumf nowy, 250 cm. Koliński, pl. Bernardyński 2/5, tel. 37-79. p4594

Sprzedam nieruchomość pod Poznaniem, wolne mieszkanie. Wiadomości: tel. 30-70, Werner. p4588

Parcelę na Szlagu z wypaloną wille sprzedam. Of. „PAR” Ratajczaka 7 pod 8,308. p4583

Sprzedam parcelę 5000 m² w sąsiedztwie częściowo, położona na Komandorii. Of. pod „Komandoria”, „PAR” Poznań, Ratajczaka 7. p4577

Używana sypialnia, angielski fason, kuchnie, okazjonalnie sprzedam. Za Bramką 12b/6. 8-318

Skład zegarmistrzowski, centrum Poznania, powoda choroby sprzedam lub zamienię na nieruchomości. Of. „PAR” Ratajczaka 7 pod 8,313. p4585

Wegiel, koks, kupi „Hatech”. Marcina 65. p4420

Samochodowe części, łożyska, akcesoria nowe i używane kupuje T. Czajczyński. Dąbrowskiego 89. Tel. 20-14. 8-158

Akordion nowy, 120 basowy, dwa rejestry, sprzedam. Piekary 1 m. 12, od 18—20. 34079

Śrutownik Okamien, 500 mm, 2 motory 2,5 KM, 700 obr. Prusa 18 m. 5. 34076

Koźę sprzedam. Of. wskaże Głos Wlkp. nr 34069.

Drzewo stolarskie, podioge heblowana, szpundowana poleca Składnica Drzewa, ul. Lodowa 5a. 34073

Dwukolowy wózek rowerowy. Konopnickiej 3 m. 2. 34067

Radio „Philips” 5 lampowy, super, luksusowy, zmienny. Focha 186a m. 3. 34058

Składnica węgla przy Parku Wilsona, koł, woz, sprzedam. Of. Głos Wlkp. nr 34052

Motocykl 350, Triumph. Klauudy Potockiej 3. 34050

DKW 125, wykupiony, okazjonalnie sprzedam. St. Różański, Cybińska 10, Rynek Śródecki. 34048

Piec gazowy, płytę marmurową. Dąbrowskiego 42 m. 4. 34044

Samochód 3 kołowy, 1 tona, marka Ilo, w dobrym stanie, tania sprzedam. Nowy Tomysł, tel. 81. 34043

Platforma na gumach, 2 tony. Dąbrowskiego 60. 34042

Maszyna Singera okazjonalnie sprzedam. Chociszewskiego 35 m. 4. 34040

Maszyna do szycia, szafkowa, nowa. Fabryczna 6 m. 44. 34038

Pekiniaczka (suczka) sprzedam. Różana 5a m. 1. c2802

Dom jednorodzinny, duży ogród, warsztat stolarski, na sprzedaż od właściciela. Of. nr 2656 „Czytelnik” Armii Czerwonej 1. c2801

Większa ilość cegły budowlanej, suliwki i pustaków, sprzedam. Cegielnia Parowa — Brzeczko, poczta Ościeszna, pow. Leszno. c2800

Chvrolet, Studebaker, bloki wraz z głowicą, sprzedam. Of. „PAR” Ratajczaka 7 pod 8,328. p4598

Triumf nowy, 250 cm. Koliński, pl. Bernardyński 2/5, tel. 37-79. p4594

Sprzedam nieruchomość pod Poznaniem, wolne mieszkanie. Wiadomości: tel. 30-70, Werner. p4588

Parcelę na Szlagu z wypaloną wille sprzedam. Of. „PAR” Ratajczaka 7 pod 8,308. p4583

Sprzedam parcelę 5000 m² w sąsiedztwie częściowo, położona na Komandorii. Of. pod „Komandoria”, „PAR” Poznań, Ratajczaka 7. p4577

Używana sypialnia, angielski fason, kuchnie, okazjonalnie sprzedam. Za Bramką 12b/6. 8-318

Skład zegarmistrzowski, centrum Poznania, powoda choroby sprzedam lub zamienię na nieruchomości. Of. „PAR” Ratajczaka 7 pod 8,313. p4585

Wegiel, koks, kupi „Hatech”. Marcina 65. p4420

Samochodowe części, łożyska, akcesoria nowe i używane kupuje T. Czajczyński. Dąbrowskiego 89. Tel. 20-14. 8-158

Akordion nowy, 120 basowy, dwa rejestry, sprzedam. Piekary 1 m. 12, od 18—20. 34079

Śrutownik Okamien, 500 mm, 2 motory 2,5 KM, 700 obr. Prusa 18 m. 5. 34076

Koźę sprzedam. Of. wskaże Głos Wlkp. nr 34069.

Drzewo stolarskie, podioge heblowana, szpundowana poleca Składnica Drzewa, ul. Lodowa 5a. 34073

Dwukolowy wózek rowerowy. Konopnickiej 3 m. 2. 34067

Radio „Philips” 5 lampowy, super, luksusowy, zmienny. Focha 186a m. 3. 34058

Składnica węgla przy Parku Wilsona, koł, woz, sprzedam. Of. Głos Wlkp. nr 34052

Motocykl 350, Triumph. Klauudy Potockiej 3. 34050

DKW 125, wykupiony, okazjonalnie sprzedam. St. Różański, Cybińska 10, Rynek Śródecki. 34048

Piec gazowy, płytę marmurową. Dąbrowskiego 42 m. 4. 34044

Samochód 3 kołowy, 1 tona, marka Ilo, w dobrym stanie, tania sprzedam. Nowy Tomysł, tel. 81. 34043

Platforma na gumach, 2 tony. Dąbrowskiego 60